

309250

(వ తే ది న ము (వ క తిం వ (బ డు ను

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1918 నం దినంబరునెల 5 వ తేది గురువారము

No. 202

నంపుటము. ౫

కాళము క్రి పా మ రం వ త్స ర మా గ్గ శి ర మా స శు ధ ద్వి తీయ ౨.

నంచిక ౨౦౨

సుందరము !

లాభకరము !!

ఉపయోగము !!!

అందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరునెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరినెల 31-వ తారీఖు లోపుగ

మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనుపారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనుపారలకు ధన తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు ఖరీదున్న వో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే లెప్పించుకొనట యుక్తము.

తామర తైలము

పండ్లపాడి

మోహనితైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపదము

దగ్గు, వైత్యము, పడిశెము, రొమ్ముకుడిశెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, చిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కనిడబ్బీతో పెల రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-8-0. సాష్టాభివ్యుల కేలు.

అమృతాంజనం డి పో, } 109, ఫ్రేజిరోడ్లు, బొంబాయి.

శి, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి సునోహనముగు సువాసన 12

(రిజిస్టరు కాబడినది) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాదాసేపి మనోహరమగు సువాసనగలది.

అల్పాహారగాని, సారాయుగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్కసారము.

సీ కువాలపై కొన్ని చిరువులు శిలకరంజినవో, మనోగర్భముగ సువాసన నివ్వలవలయును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్నపైజా (అర ట్రాం)	సీసా 1-కి రూ 0-9-0
మధ్యపైజా పైజా 1-1 ట్రాం	" " 0-12-0
పేరొకపైజా 2 "	" " 1-4-0
పెద్దపైజా 4 " తో క్రి క్రి ట్రాం	" " 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు బుద్ధి 1-కి 0-6-0, శి బుద్ధులు 0-14-0 ప్రత్యేకము.

తల్లి, పట్టుబడుచుందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రసిద్ధమైన బోరమును.

ఆ నేక మగు నేలకు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము గొనుకపుడు సీసాపైజా

ను, కాదుపైజాను ఆటోడిల్ బహార్ అను పేరున పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో

సిల్వరుచామెన్సు. సులభములగు సలకలనచేయ గోరువారి దిగుబాగు

ప్రాసినవో అజాకిబిల్లుగుల సువాసనకాదు ఉచితముగ పంపుదును.

చోటులేకయుండు అలస్సోయింగుడో (డగ్ జిండు కమింగ్ కంపెనీ పెం. లెన్, బామ్బాయిసీమ నీధి, బొంబాయి.

మదరాసు యేజింగుండు. మోహన్ పురమా క్రిమిన్, వైకాళి జుబోర్డు, మదరాసు.

అమృతార్ణవ అవతేహ్యము.

ఈ అమృతము గర్భమునుబట్టిచేసి సిద్ధమున హెచ్చించి తినుటయు శరీరానికి యున్నకేవలము చేసి చేతి కాచి యుండున చోగోట్టును. పిదపిదును చల్ల చేసి కరీరమునకు కేబిచ్చును శరీరానికి. కీర్తనయు, శేనులు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగునానిని తక్షణ నివారించును.

(219) అర్ధరూప డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.

వైద్యకాశ్రీ మహారాజ్ నాథిండ్రి.

అతంకనిగ్రహ కోన భాగవం, 187, వ్రాడ్వీ, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) మెగరోగమునకు మరారము నందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిన తెలియదు. వర్ణము తెలు. పివికారీ మున్నగు కలనవికల్పల పనిలేదు. రుద్రులైన మా మలయచందనము ఎఱుపు తెలుపు, సచ్చ అను మాడు నిధముల

మెగరోగమును మూడు పూటలుగా మున్నగు. డబ్బీ 1-కి 2-0-0

గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

G. W. M. Reynold's Novels
Big Type Editions.

	RS. A.
1 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
2 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
3 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
4 Loves of the Harem in 4 Vols	3 0
5 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
6 The Mysteries of Old London in 3 Vols.	2 4
7 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust—A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
11 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
12 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
13 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
14 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

SUPERIOR WATCH Co.

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్

బహుమానముల ననేకములను గడించిన

శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి

గ్రంథములు.

అమృతవల్లి

అత్యద్భుతమైన నవల. నవరసము లొలుకుచుండును.

పెల 1-4-0.

బుద్ధచరిత్రము

అనంతపురము డగు నీతనిచరిత్ర మిక్కిలి మనోహరముగ రచింపబడినది. చక్కనితైలి. మంచి అచ్చు పెల 0-8-0.

చిరునామా: ఆంధ్రప్రకాశియము,

1154 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జగ్గనీ గారడి, యోగ దృష్టి, వాస్తవమును, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మత కాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికావారి చీట్లు పేజీ అమామలు, విడితెలిసోదనిద్యము గలవు. ఇంతేగాక మహాపుని మాయలుచేయట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కరీరములెని కలకాయచే మట లాడించుట, భూమిపై న గజముయెత్తున గాలిలో మహాపుని నిరాధారముగా నిల్చుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీనిపెల 4 రూ॥ ౫ పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

వివాహ నోటీసు.

చక్కని వైద్యకన్య కావలెను.

వరుడు S.S.L.C. విద్యార్థి. 16 సం॥ వయస్సు.

అన్ని సంగతులకు

(1381)

Apply to:—

సబ్ రిజిస్ట్రారు, నరసరావుపేట, గుంటూరుజిల్లా.

ప్రకటన సంఘము

అవారపదార్థములు; ధరలు.

అధికారప్రకటనములు

అవారపదార్థాధికారి నియోజనములను అవారపదార్థములధరలు ముద్రాపత్రములను పెట్టుచోట్ల అసంక్లప్తి వ్యాపింపించి, వస్తువులు దొరకుటయు దుర్లభముగనుండు నీసమయముల ధరల కొక్కసారిగ ముద్రాపత్రములను బ్రయత్నించుట చాలకష్టము. మిక్కిలి అపాయకరమునగు. ఒకప్పుడు వస్తువు కనబడకుండ దాచితేయుటయు నందులను సంభవించుచున్నది. మిక్కిలి భారతన్నమునంటి విశాలజేతమున నిట్టి యేర్పాటులు నింపాడిగ జరుగక వీరులేదు. ఇంకను పంట లిదివర కెన్నడు పెరుగనిరీతిని చెడుటవలనను, తత్కారణమున వస్తువులు కొంతవరకు నను సంగతి వికటమేయగుటను ఇంతలోనే ధరలు విశేషముగ ముద్రాపత్రములను విడుదల చేయును.

బర్మా ధాన్యము.

బర్మాదేశమునండియ విశేషముగ ధాన్యము ఎగుమతి కావలసియున్నది. అప్పుటనే స్థానికనియోజనమునకు జాలి నంతటికంటె పెక్కువరకు పండగలదు. హిందూదేశీయుల క్యమవారి యుత్తరపుట నమనరించి బర్మానుండి యితరదేశములకు వరి యెగుమతి కావలయునని లై సెన్సులు రద్దుచేయు బడినవి. విశేషముల కంటలను అవారపదార్థముల పరిమితి విశేషముగ తగ్గించబడినది. అవియైన భారతీయుల యందుజేతములకు మాత్రమే పంపబడుచున్నవి. ఇంక వింతలోనే విక్రయించుటకు క్రొత్తపంట నెట్లు గుంచిపెట్టవలయుననియు నిశ్చయించి తగిన యేర్పాటులను జేయుటకు అవారపదార్థాధికారి రంగును నగరమున కేగెను. అత డిదివరకే కొంతవరకు హిందూదేశీయుల కంటలకు వీలగునని తెలిపియున్నాడు. ఆ సరకెంతవరకు వర కంపదగినదియు ఎంతవర కమ్మదగినదియు నరెడు ఏర్పాటు చేయును. ఇట్లు చేయుటకు వరి తెలియుటవలన నిప్పటికే చాల విశేషముగ పెరిగినధరలు కొంత మందగించినవి.

అంతరంగిక వ్యాపారము.

అవారపదార్థముల అంతరంగిక వ్యాపారమును గురించి ఇదివరకే తగిన కట్టుదిట్టములు చేయబడినవి. కొంతమంది వర్తకులు కొన్ని ప్రత్యేకములందలి సరకులంతటిని విశేషముగ చేర్చి తన్నులమున ధరలను హెచ్చించి ప్రయత్నించుచున్నారని ధర లొకేరితి నుండవలయు నని కాసింపుటవలన నిట్టివారి దుండగము లడుగంట గలవు. ఒకే రాజధాని నుండి ఇంకొక రాజధాని కి గోరు ము లను గాని ధాన్యమునుగాని పంపవలయు నని నట్లుచేయు నడుజ్జ ఈయనల అధికారినుండి సర్టిఫికేటులను తీసికొని రావలయును. లేకున్న వారంతవరకు ప్రస్తుతపుట రెయిల్వే అధికారులు ప్రస్తుతకొనకుండునటులు ఏర్పాటులు చేయబడినవి. అట్లనే ఆయా రాష్ట్రములందలి అంతరంగిక ప్రదేశములందును కట్టుదిట్టములు చేయబడినవి. గోరుములగాని ధాన్యముగాని ఒకదేశ ఎగుమతి చేయబడిన నది అధికారులును వస్తువును కొనుక్కొనిన యతడును గలనీ అంగీకరించిన ధరలకు మాత్రమే నిర్ణీత మగును. ఇందువలన ఎప్పుడు లాభములను తీయుటకు వీలు లేకుండును. చాలవలన ధరలను నిర్ణయింపవలయు అవశ్యకత యుండకుండును. ధరలను నిర్ణయింపవలసి వచ్చినను అది చాల కష్టభూయిష్టము. చాలమార్ ప్రదేశములందు వ్యాపించియున్న కొట్ల నన్నిటిని అధికారము నందుంచుకొనుటకు చాల ప్రయత్నములు చేయవలయును. ప్రస్తుత సందర్భ లాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారును ఏయే కొట్లను వెంటరిలు వాయున్నదియు కనుగొని ప్రయత్నములం గున్నారు. అయిన నీప్రయత్నములు పెద్దపెద్దకొట్లను పరిశీలించుటకే గాని లక్షో పలక్షులగున్న గ్రామములన్నిటను ప్రత్యయింటికీ పోయి పరిశీలించుటగాదు. అందువలన ప్రజల నణుగక్రొవ్వుట ను, అంతగ ప్రయోజన నుండవలయునని సంభవించవచ్చును.

ప్రపంచ మంతటను అవారపదార్థముల కొరతదీక్షించుటకును, యుద్ధములను బాధచెందిన దేశములంజేమాత్రమైనను అవారపదార్థము లేకుండుటను స్థితి మరంత విషయించుచున్నది. యూరపునందు ప్రకరాక్రమితులగు ప్రదేశములు విశేషముగ బర్మాధాన్యమును గోరవచ్చును. కాని ఆదేశముల కొంతవరకు పంపబడుననియు హిందూదేశీయ సరకుల ననుసరించియుండును. హిందూదేశీయులు వైద్యములు విశేషముగ సభిర్యుద్ధితయబడినవి. వానికి విశేషముగ సామగ్రి కావలసియుండును. ఇదివరకు తెలియజేసిరితేని, ఒక్క మెన

బొంబాయిలో కలవు.

దొరతనమువారు కలవుచున్నాయి యిట్లు ప్రకటించిరి. పెక్కుసంవత్సరములు వ్యవసాయ విషయమున బొంబాయి రాష్ట్రము సంపన్నముగా నుండెను. ఈ వత్సరమున వర్షము లేనందున రాష్ట్రమున నధిక భాగమున కలవుకలిగినది. ఉత్తరమున అహమదాబాదు కయిరాలో నీవ్రముగ నున్నది. అదటను కథివాద్లోను గూడ పంటలు పూర్తిగా పోయినవి. ధాన్యమును గడియను గూడ దొగకుట లేదు. కాలుకలదరిభూములు మాత్రమేపండినవి. బ్రోచింగినిను హుబ్లీలో కొంతమేలు. నూగములో వింకనుమేలు. ఈ నుండలములగు గూడ పశువులకుగడ్డి లభించుచుగాని ధాన్యములభించును. అహమదాబాదునాసిక్ పూనా నుండలములలో గూడ చాల పంట పోయినది. పూనాకొద్దిగమేలు అచటవానలేనేలేదు. పశువు కాండేములో పంటపోయినది. నూర్పుకాండేములో ప్రతిపంట పూగున్నది. కాలువదరిభూములలో భోజపదార్థములను పండించుట ప్రోత్సహింపవలయున్నాము. నీటిని సమర్థిగా నందజేయు చున్నాము. సింగపూర్వానలేను. వరదలచున్నవి. వ్యవసాయవారు లింతవరకు వారమున గడించినవరకు వర్షమును భరింపగలరును. ప్రతి చెరుకు మున్నగువానిని గుండ్డించినవారు వివరీతమగు లాభములను బడసిరి. వర్షపాతము కూలినంతలు చాలుటలేదు. అపరిచితులకు గూడ మంచి కూలి లభించుచున్నది. ఈ కారణములవలన పరిష్కరణ ప్రజలకు కలవుభాధ అంతగా నాటలేదు. క్రమముగా కలుగవచ్చును.

గడ్డికలవు.

పశువులపిత్తి మాత్రము దుర్భరముగ నున్నది. రాష్ట్రమున గడ్డిలేదు. యుద్ధకారణమున వితరరాష్ట్రములనుండి గడ్డి రావలసిలేక పోయినది. ఈ కారణమున చాలచోట్ల పశువులు తిండిలేక మృదువునని తెలియుచున్నది. ఈ కారణమున ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చు గడ్డి ధర చాల హెచ్చినది. ప్రజలు కొకకాలకుండనున్నారు. చాలమంది వానికను పశువులను హెచ్చుగా కొద్దిధరల కమ్మిజేయుచున్నాడు. గుజరాతుకు పాను 10 రూపాయల చొప్పున 8 కొట్లపానుల గడ్డిని ఇయ్యగలవారిని కంట్రీలలోగాదు కరారువామాల నియ్యగోరి 8. వ్యవసాయదారులకు బదులు ఇయ్యగలదును. తకావీ బదులకు దొరతనమువారు 20 లక్షల నిచ్చిరి. ఈ సంవత్సరము 30 లక్షలును నుండు వత్సరము 60 లక్షలును పంచి పెట్టబడును. ఇంకను అవసరమైనవిచ్చెదరు. నూరులు మున్నగు వానిని తత్వకోనుటకు వైకులకు బదుల్య నిచ్చి ప్రోత్సహింపవలసినవివేరినవిలలోనే చుండవలసివచ్చుటకు తెలుపబడెను. భూమికిప్పు నమూనను నూరుట, నుజరా యిచ్చుట మున్నగు విషయము లాలోచనలో నున్నవి. ఈ విషయముదారభావముతో వాలోచింపబడును.

సర్ మెకేలు ఓద్యారు స్మార్కచిహ్నము:— ఓద్యారు స్మార్కచిహ్నముగ లాహోర్ సామ్యత్వ భారతీయవైనిక సంఘములకు ప్రత్యేకముగ స్థిరభవనమును నిర్మింపబడవలెనని వారికి మూలదనము నేర్పవలసినది. పంజాబును పాలించిన వారిందరిలో ఓద్యారుగారు శ్రేష్ఠతములు. మామూలు ఛాయా పటములేగిన స్మార్కచిహ్నము కావాలి. సర్ లానలారెచ్చు సర్ రాబర్టు మాంటిగోమరీ గార్లు తగిన స్మార్కచిహ్నములు వెనక నేర్పవలసినవి. వారువైనిక విప్లవసమయమున బాగుగాపనిచేసిరి. ఓద్యారుగారుగూడ వారితో కుటుముగ నేచాల విషయసమయమున పనిచేసి గుని సర్ మెకేలారాడింగు గారు ను సర్ చిలియం బెయనను గారును మునిరిరి. లాహోరువైనిక సంఘవాక్తిక సభయింపవారు గానివామోడిరి. ఒకసంఘ మేర్పవలసినది.

పొటామియము తప్ప తక్కిన విశేషముల కెక్కడికిని గోరుములు పంపబడకుండ కట్టుదిట్టములు చేయబడినవి.

అవారపదార్థముల నెట్లు పంచిపెట్టవలయు ననియు నిర్ణయించుట చాల కష్టభూయిష్టము. ఆ యేర్పాటులను పూర్తిగ ఫలవంతములను చేయుటకు తగినంత అనకాక ముండవలయును. ఈ యేర్పాటులు పూర్తియగుటకు ముందగ ఆవారాధికారి మిక్కిలి విశేషముగ బాధ పడుచున్న ప్రదేశములకు పోయి అచ్చటి యధికారులను గలసికొని తగిన యేర్పాటులను చేయవలయును. అట్లు ప్రయాణముచేసి తగిన పరిశోధనలను చేయుటవలన కాలవిభంబ మయ్యును, కొందర పనులవలన గలుగు విశేష బాధలను నష్టములును కలుగకుండును గావున లాభదాయకమే యగును.

పంజాబు గవర్నరు వదంతి.

ప్రజల ఆక్షేపకసభ.

లాహోరు, డిసెంబరు 2:— బ్రాహ్మ మందిరమున సోమవారము సాయంకాలము గొప్ప సభ జరిగినది. వానక్ చందు (బారిష్టరు) గారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈ సభ రాష్ట్రీయ కొంగ్రెసు సంఘమువారిచేతను పంజాబు ముస్లిము సంఘమువారిచేతను సమావేశము చేయబడినది. ఈక్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడినవి. నవంబరు 20 తేదీరు పంజాబు కాననసభలలో సుస్మరణవిధానము ఆచులలోనికి వచ్చిన తేదీనుండి ఈ రాష్ట్రీయ గ్రంథ్యాలని పంజాబు సినిమా సర్కిలు కమిషనునుండి నియమించవలయు నని చేయబడిన తీర్మానమును లాహోరు ప్రజలయగు మేమందరము ఖండించుచున్నారము. ఇచ్చుట మాడెదరు ఖండితముగ ఆక్షేపించుచున్నాము. గవర్నరుపరమికి నియోగించబడువారు గ్రేటు బ్రిటనులో గాజెట్టుపరిష్కారము కలవాడుగనుండవలయుననియు పార్లమెంటుసభ సాంప్రదాయములను చక్కగ పెరిగినవారుగ నుండవలె ననియు అనేకమార్లు చేతముచోజనసభవారును ఇతర రాష్ట్రీయ కొంగ్రెసు సంఘములవారును, జేతముచోజన సభావేదికనుండి సుంబూరథమున తెలియజేసిరి. అసంగతి నే మరల ఇచ్చట ఇంకొకరడవ నొక్కిన క్లాసింపుచు న్నారము. కాని ఇండియన్ ఫర్లిగునునుండి పంజాబు రాష్ట్రమునకు ఎవరినైనను గవర్నరుగ నియమించినచో పంజాబు ప్రజలందఱును తమ ఆసక్తులనుబట్టి వెదరు. వారు కుపితులగుదురు. తక్కిన మూడు రాజధానులలో ఎట్లా జరుగుచున్నో ఇచ్చటగూడ అట్లునే జేయవలయును. ఎంత మాత్రము విరుద్ధముగ జరిగినను ప్రజలు సహించరు. పంజాబు కాననసభాసభ్యులలో కొంతమంది అధికారసభ్యులును, అనధికారసభ్యులును సుస్మరణసభలయిండు పంజాబు పురపరిషదులకు ముఖ్యస్థానములీ నుమాడవలయు తక్కువ ప్రాతినిధ్యము నీయవలయుననియు కొంతమంది ప్రకటించుచున్నారని ఈపురప్రజలులు జాతీయ విశాసమునకును జోకాధ్యక్ష. యమునకును ఎంతయు పాటుపడిరి. ప్రజాహితేవర మువీరి ఆలవడినది. తత్కారణమున వీరు ఎప్పుడగారవరకును అక్కరైయున్నారు. కాని అట్టి సత్త్వములు జేతేయమునకు భంగ కరమనియు అట్టి ప్రయత్నములను మానవలయుననియు ప్రజలు తీవ్రముగ పోరుచున్నది.

యదనపల్లినుండి విశేషము లొకరిట్లు నుచ్చుప్రయోచునని కోరిక: చెప్పి పురి ఆయుర్యైకలాకాల వైద్యకాలలందు లక్ష్య లక్షణసహితముగ ఆయుర్యైకము సభ్యునించి అధికారప్రకటన పొందిరి. భిక్షగర్హపండిత ఆర్. సి. క్రినివాసాచార్యులు ఎ. ఎం. ఎ. సి. గారు ఆయుర్యైకాకాయ యనుపేర నొక ఆయుర్యైకవైద్యకాలను మదనపల్లిలో స్థాపించిరి. అందు ఆయుర్యైకవిధానము ననుసరించి పండితము లగు బేషకములు ప్రజాక్షేమమునకై చేయబడియున్నవి. వీనలకు ఉచితముగ వైద్యము చేయదురు.

సర్ గురుబాస బెనర్జీ గారి మరణము:— 3 వ తేదీని కలకత్తా వైశాఖ్యవందు న్యాయమూర్తియను న్యాయవాదులును సమావేశమైరి. 16 వత్సరములు బెనర్జీ గారు కలకత్తా వైశాఖ్యవందు న్యాయమూర్తిగానుండిరి. కీర్తిశేఖరుల బెనర్జీ గారిని ప్రశంసించు వారివరణమునకు విచారణమును తెలుపుచు అద్వైతేటు బనరూ ప్రభుత్వ న్యాయవాది న్యాయసంఘకార్యదర్శిగా దుపన్యసించిరి. ప్రధానన్యాయమూర్తిగారు తమసంతాపమును వారి కుటుంబమునకు తెలుపగోరిరి. అన్ని పాతకాలలును కల్లులును కలకాలలను మతవాద్యుస్థానములును 3 వ తేదీని కలకత్తాలో మూడుబడినవి.

పటేలు చట్టము:— ఈ చట్టము వామోదించుటకు లాహోరులో సంస్మరణసంఘమువారు సభచేయుటకు రాకా సరేంద్రనాథగారు ఏర్పాటుచేసిరి గాని పూర్వాచారల ప్రాతినిధ్యములనుసాగలేదు. శ్రీలకు నియోజకస్వార్థం శ్రయముగూర్చి లాహోరు భారత శ్రీమహామండలి పరిని ధులు సంస్మరణసంఘమువారిలో ముచ్చటించెద రని తెలియుచున్నది.

ఇండియా దొరతనమున జేతముకాఖకుండు ఇటీవల సహాయకార్యదర్శిగ నున్న ఆర్. హెచ్. కోర్రి సి. వి. సి. ఎస్. గారు నుదరాను వైశాఖ్య రిజిస్ట్రారుగ కొలది కాలములోనే వచ్చెదరని ఢిల్లీనుండి సమాచారము తెలియుచున్నది.

కాతావరణ కావ్యము.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918-న ఫిబ్రవరి 5-వ తేది

గురువారము.

* హిందూ దేశము

నాగరికవంత మయినదా?

II

రానురాను ప్రాచ్య పాశ్చాత్య విజ్ఞానముల సంఘర్షణ యధికమగుచున్నది. ఈ సంఘర్షణలో, ఆసియా ప్రత్యభిజ్ఞానము ప్రస్ఫుటమగుచున్నది. ప్రపంచమంతయు, సాంఘిక కఠినామమున ముందంజ వేయుటకే, యీ సంఘర్షణ తోడ్పడుచున్నది. పూర్వ మొకమారు, ఆసియా తనప్రాధాన్యమును జూపియుండెను. అన్ని విషయములందును యూరపుఖండమును విడిచియుండెను. తన నాగరికమును యూరపుఖండ వ్యాపింప జేసియుండెను. కాని, పాశ్చాత్యులు సముద్రమును స్వాధీనము చేసి కొన మొడిలికిన నాటినుండియు, వారు ప్రపంచమంతటను పాదుకొన గలిగిరి. మధ్య యుగములందు, అభ్యాస మొలుపుచున్న చక్కని యాదర్శములు మాత్రము పాశ్చాత్య దేశ క్రైస్తవుల గుండెజివి మానవ సాభాత్మత్యము, భౌతిక అభ్యాత్మిక విషయ విమర్శయము, మొదలగు నున్న తాదర్శములను వారు లక్ష్యమునందుంచికొనిరి. కాని అమెరికా, ఆసియాఖండములు వారికి గన్పట్టిన నాటినుండియు, క్రైస్తవాదర్శములు యీగించి ధనార్జనము ముఖ్యముగా మయ్యెను. మానవసాభాత్మత్యము, మానవైక్యతయు, తుదమగు జాతీయతకును, హక్రామికోద్యమమునకును, తావిచ్చెను. ఈ రెండును పెచ్చు పెరిగి, తుట్టుతుదకు ఘోరసంగ్రామము క్రింద పరిణమించెను. ఈ పరిణామదశయందంతటను, మోటుబలమే పూజంబును చుండెను. పాశ్చాత్యదేశములు ప్రాచ్యదేశములను జయించినపుడు, పాశ్చాత్యవిజ్ఞానము గూడ ఆసియా విజ్ఞానముపై దాడివెడల జొచ్చెను. ఈ పోరాటము హిందూదేశమున, ఆంగ్లభాషా ప్రవేశముతో నారంభమయిన దని, పుడ్ రాఫ్ గారు సూచించుచున్నారు. దేశభాషావాదుల కవజయము గలిగిన నాటినుండియు, ఆంగ్లదేశాదర్శములు హిందూదేశమున వ్యాపింపజొచ్చెను. ఆంగ్ల విద్యావ్యాపకమునకు మాత్రమే కృషిసలిపెదమని, బెంటిక్కు ప్రభుత్వమువారు 1835 సంవత్సరమున తీర్మానమును ప్రచురించిరి. ప్రభుత్వమువారికి ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించిన ప్రభుత్వోద్యోగుల పనిసరమయిరి. ప్రభుత్వమువారు విద్యాశాఖ నొకదానిని నెలకొల్పి, పాశ్చాత్యవిజ్ఞానమును వ్యాపింపజేసిరి. పాశ్చాత్య విజ్ఞానము భారతీయవిజ్ఞానమును పూర్తిగా రూపుమాపకుండుటకు, హైందవజాతీయతను పునరుద్ధరింప జాతీయవాదులు బయలు వెడలిరి. వీరినిరోధి ప్రయత్నమునే, ఆర్పుగారు తూలనాడిరి. కాని స్వరక్షార్థమై జాతీయవాదులు పూనిన కార్యమును ఆర్పుగారు నిందించుట, తోడేలు గొట్టకధను జ్ఞాపకమునకు చెచ్చుచున్నదని, పుడ్ రాఫ్ గారు సూచించుచున్నారు. హిందూదేశ మెన్నడును, దౌర్జన్య మవలంబించి, ఇతరులపై తన విజ్ఞానమును బలవంతముగ జొప్పించ బూనదు. ఈ విధి

హైందవ నాగరికమునకే ప్రతికూలము. హిందూదేశము, తన కంఠధ్వని ఎల్లరకు వినబడుట కవకాశముల మాత్ర మొక గోరుచున్నది. దీనిని దౌర్జన్య పద్ధతియని, ఆర్పుగారు పిలుచుట సహసము. హిందూదేశప్రబోధ ముపుడే పాశ్చాత్యదేశములలో సంచలనము గలుగజేయుచున్నది. భారతీయదర్శములు పాశ్చాత్యదేశములందు మెల మెల్లన బ్రాకుచున్నవి. ప్రాచ్య పాశ్చాత్య విజ్ఞానములకు గలుగుచున్న సంఘర్షణలో ప్రాచ్య విజ్ఞానము వెనుకంజ వైచుటలేదు.

కాని ప్రాచ్యదేశము లింకను, తమ వ్యక్తిత్వమును నిర్ధారణ జేయవలయు నని, పుడ్ రాఫ్ గారు హెచ్చరించుచున్నారు. శరీర విజయమునకన్న, ఆత్మవిజయ మెక్కుడైనది. ఏ దేశమునకైనను, స్వీయవిజ్ఞానము నశించినచో, జాతీయత్వ దానితో నశించును. ఏ దేశములు స్వీయభాషపై నభిమానము జూపక విస్మరించెదరో, వారి ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము గూడ అంతటితో నంతరించును. జాతీయభావములను, జాతీయభావయే వ్యవస్థలు వెలిబుచ్చగలదు. అస్య భాషలు వెలిబుచ్చజాలవు. పోలెడు, దక్షిణాఫ్రికా, కెండా దేశములలో, ప్రజల భాషల దొలగించి జాలకుల భాషలను వాటి స్థానమున వ్యాపింపజేయుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి. హిందూదేశమునందు అస్యభాషాభ్యుపసము గూర్చి నిర్బంధ మెక్కియు లేకున్నను, గౌరవజీవనముకది ముఖ్యవసరమగుచున్నది. ఈమూలమున స్వీయ విజ్ఞాన మంతరించుచున్నది. ఇట్టి దౌర్జన్యతయొకను ప్రబలకుండ, జాతీయ విజ్ఞాన పునరుద్ధరణమునకు గడంగుట భారతీయుల ముఖ్యధర్మ మని పురురాఫ్ గారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నములలో విజయము గాంచిన కొలదిని, హిందూదేశము తన ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనగలదు. జాతీయ విజ్ఞానము యాపుమానెనేని, ఆమీదట హోయారు ప్రదానమయినను విశేష లాభకారి గానరదు. ఏల నన, పరిపాలించుటకు స్వగృహ మనునదియే నుండనపుడు, హోయారు అధరహితమగును. భాషతో బాటు, మతము గూడ విజ్ఞానములో ముఖ్య భాగ మగుచున్నది. హిందూ మతమునకు క్రీస్తు ఉపదేశములచే మాత్రము నష్టమెద్దియు గలుగదు. హిందూమత మన్ని తత్వముల నాదరించును గాని, దేనిపై నసమానభావము చూపదు. కాని క్రైస్తవమతమునకు రాజకీయ ప్రాముఖ్య మొకగబడుచున్నది. భారతీయులు క్రైస్తవులయిన గాని, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకు బంకిరారని, ఆర్పుగారు భిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ దృష్టము, హైందవ విజ్ఞానమునకు నష్టదాయకము. ఆర్పుగారి వంటివారు మతమును గూడ ప్రపంచితలాభముకొరకై ఉపయోగింప జూచుచున్నారు. క్రైస్తవమత ప్రచారకు లిట్టి వాంఛలనే వ్యక్తీకరించుచున్నారు. భారతదేశ ప్రభుత్వమువారు మతవిషయములలో తలకులుగ నున్నను, భారతీయ విజ్ఞానము తగిన ప్రోత్సాహము లేకుండుటచే యీగించుచున్నది. పాశ్చాత్యాదర్శములు క్రమక్రమముగ నాంగ్ల విద్యావారంగతులచే నంగీకరింపబడుచుండుటచే, భారతీయ విద్యాధికు లాంగ్ల మానసపుత్రు లగుచున్నందులకు, పుడ్ రాఫ్ గారు విచారించుచున్నారు. పాశ్చాత్యాభ్యాసముల నలవరచుకొనుచు, వీరు నల్లదొర లగుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని, హైందవ విజ్ఞానపు మాహాత్మ్య మింకను నశించలేదు. క్రైస్తవమతప్రచారకు లింతకాలము నుండియు, మిక్కిలి అనుకూల పరిస్థితులలో నలువది

లక్షలమందిని మాత్రమే తమ మతముగో కలుపుకొనగలిగిరి. మిగిలినది దేశీయ క్రైస్తవులలోని జాతీయ భావమును నాశనము జేయుచున్నారు. వారి పేర్లను గూడ మార్చినైచుచున్నారు. నేటికిని కాపాయాంబరుకగు క్రైస్తవ సన్యాసిని, ప్రజాసామాన్యము గౌరవించెదరు. పాశ్చాత్యాదర్శములపై నభిమానము జూపిన, ప్రతాపచంద్ర మజుందారుగారు గూడ ప్రాచ్య క్రైస్తవదేవునే స్మరించికొని, ప్రపంచాభివృద్ధియునకు సాధనముగ నుపయోగింపబడుచున్న క్రైస్తవమతమును గౌరవించలేదు.

ప్రపంచచరిత్రలో ప్రస్తుత సంగ్రామ మొక నూతన యుగమును గోచరింప జేయుచున్నది. అనాగరికభూమి మిది దలపబడుచున్న హైందవాదర్శములే ముఖ్యవలంబనీయములని, ఎల్లరకు దోష జేయుచున్నది. హైందవవిజ్ఞాన మభివృద్ధిగాంచుట కనుకూల పరిస్థితు లేర్పడుచున్నవి. ప్రస్తుతస్థితిలో, హిందూదేశము ధర్మబద్ధమగు నుత్కృష్ట సందేశమును ప్రపంచమున కొనగవలసిన తరుణ మాసన్నమయినది. మోటుబలమున కును తదనుబంధమగు నాగరికమునకును, ప్రాముఖ్య మంతరింప వలసిన కాల మాసన్నమయినది. త్వరలో గూడ నున్న సంధిసభ ఈ ముఖ్య విషయము గూర్చి నిర్ణయింపవలెను. అహింసావరమోధర్మః అను సత్యమును అనాగరిక మగు భారతదేశమే తిరిగి బోధింపవలెను. అంతర్జాతీయ సంఘబంధనలు, వేదాంత సూత్రముల ననుసరించి, ఏర్పడవలసి వచ్చుచున్నది. నిజమగు నాగరికమును, హిందూదేశ మిదివరకే గాంచియున్నది. “పరోపకారోహ పరమోధర్మః” అను సూత్రమే నూతనముగ నిర్మింపబడుచున్న అంతర్జాతీయ సంఘము వారు కార్యాచరణయందు బెట్టి, సంగ్రామముల సంత మొందింపవలసి వచ్చును. ఈ తరుణమునే స్వయంనిర్ణయ నివాద మన్ని దిక్కులనుండియు వినబడుచున్నది. ఇది హిందూదేశమునకు నూతనము గాదు. శ్రీ కృష్ణుడు సరస్వతీ నదీతీరమునుండి వెలిబుచ్చిన స్వధర్మసూత్ర మిదియే. ఇంతవరకును, పాశ్చాత్య ప్రపంచ మీ స్వధర్మసూత్రమును తృణీకరించిరి. ప్రపంచమున కంతకును తామే సంరక్షకులమని ప్రకటించినది. “శ్వేతజాతుల భారము” అను వాక్యములే వారి నోటినుండి వెలువడుచుండెను. ఆర్పుగారి వంటివారి భారము గూర్చి ప్రశంసించుటకొరకే, హిందూదేశ మనాగరిక వంత మని తృణీకరించిరి. ఆర్పుగారు హిందువులనుగూర్చియు, హిందూ మతముగూర్చియు వారి నాగరికము గూర్చియు గావించిన దూషణోక్తులన్నియు, పురురాఫ్ గారిచే చక్కగ విమర్శింపబడి ఖండింపబడినవి. ఆ విషయమునంతను నిట వివరింపబనితేను, ఆర్పుగారు హిందూమతమున కేది ముఖ్యమో, ఏది కాదో, శాశ్వతసూత్రము లెవ్వయో తదితరము లెవ్వయో గ్రహింపలేక, తాత్కాలిక బాహ్య చిహ్నములనే హిందూమతపు ప్రధాన చిహ్నములుగ పరిగణించి దూషణనకు గడంగిరి. మతమునిన నెద్దియో నాగరికమున నెద్దియో, అభివృద్ధిజన నెద్దియో, విరుతిన్నగ నిర్వచింపలేకపోయిరి. పాశ్చాత్య విమర్శకుల దుర్బ్బముల నన్నిటి దొలగించి, హైందవనాగరికపు శ్రేష్ఠతను నిరూపించి, భారతీయుల విధ్యుక్తము నీ సమయమున వ్యక్తీకరించినందులకు పురురాఫ్ గారు దేశీయుల శాశ్వతకృతజ్ఞతకు బాతులు.

పురురాఫ్ గారు సూచించినటుల, హిందూదేశ మిప్పుడు మిక్కిలి సందిగ్ధతయందున్నది. ప్రాపంచ

చిత్రకలనన్నియు, హిందూదేశము నల్లలనాడించుచున్నది. ఈ సంగీతములో, హిందూదేశము లన న్యయం వ్యక్తిత్వము నిలుపుకొని, ప్రపంచమున తలయెత్తికొన గలుగనా యని ప్రజారావు గారు ప్రశ్నించుచున్నారు. పాశ్చాత్యనాగరిక మెప్పుడును ఇతర నాగరికములను కబళించుచునేయుండును. ఈ స్థితినుండి, భారతీయులు స్వదేశ నాగరికమును తప్పింపగలరా? భారతవర్ష మింతవరకును భౌగోళభూమిగాక కర్మభూమి యని విఖ్యాతిగాంచెను. ఆ ప్రఖ్యాతిని సమయమున నిలువజెల్పి కొనగలరా? ఈ ప్రశ్నకు వడ్డరావుగా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము నిట బొందవలయుననియున్నది. “ప్రతిజాతీయ, తానుగ జీవించుచో, అభివృద్ధి జెందును. లేని యెడల దానికి నావరూపము లుండవు. అణువులలో నణువై, వహతులలో కెల్ల గొప్పదై కరగడి, మాతృశక్తిని బూజించుచో, భారతజాతి నాశన మొందదు. ఈ మహా శక్తి, శక్తిపూజలో శోభింపజేయును రూపము దాల్చుట లేదు. సంతోషపూరితయై, నవరత్న ఖచితకీరీటయై, కోటిసూర్య ప్రభాకాంతిలో వెలుగుచు, ఒక హస్తముతో నాశ్వరించుచు, మరియొక హస్తముతో అభయప్రదానము గావించుచున్నది. భయము పశుస్వభావ మని, హిందూమతము చక్కగ గ్రహించినది. నిర్భయము ప్రపంచములో జయము గాంచును. నిర్భయము భగవత్ చిహ్నము. ఏది యెటులున్నను, హిందూదేశము జీవించవలయుననిన ఆత్మవిశ్వాసము జూపవలెను. శాస్త్రములు దెలుపుటల సత్వమున కంటెను నుత్కృష్టధర్మ సంకొకటి యుండబోదు.

... ..
కాని, పాశ్చాత్య నాగరిక వ్యామోహితులై కొందరి విషయములను చులకన జేయుచుందురు. ఆధునిక పాశ్చాత్య నాగరికము మతమునుండి వేరు జేయబడుటచే, ప్రాచ్యదేశీయులకు విషతుల్య మగుచున్నది. వీరిలో కొందరు, హిందూదేశము మతము మూలమున చేసిపోవుచున్నదని, దలచు వారు గలరు. మతము లేకుండినయెడల, హిందూదేశ మభివృద్ధి జెందియుండు నని వీరు దలచెదరు. కాని అట్టివారు, ప్రస్తుత ప్రపంచ సంఘటనములను తిన్నగ పరికింప జాలకున్నారు. ఇంతవరకును, ఘన సాంప్రదాయములను సంతరించిన వారు నాటినిపుడు తిరస్కరించుచో, వారు నాశనమయినను గాంచెదరు. లేనియెడల తమ పూర్వులు సంపాదించిన ఘనతనై నను గోల్పోయి దుశ్శత ననుభవించెదరు. హిందూదేశపు ఆధ్యాత్మిక తత్వములు నాశనరహితములు. భారతీయులు నాటిని చేకొనినను చేకొనక బోయినను, పాశ్చాత్యాధ్యులు నాటిని తమ విజ్ఞానధనమున జేర్చుకొనక మానరు. ఈ తత్వము లెల్ల కాలమును నిలిచియే యుండును. ఏలనన, ప్రసిద్ధిజెందిన నాగరికతకు సంబంధించి యుండుటచే, మానవుని భగవత్సన్నిధానమున జేర్చుట కవి మిక్కిలి ప్రయోజనకరములుగ నుండుననుట కే మాత్రము సందియ ముండదు.”

వ్యవసాయ శాఖ

మదరాసు రాజధానియందలి వ్యవసాయ శాఖ వారి 1917-18 వ సంవత్సరపు కార్యసేవ వివరము మా కార్యాలయము జేరినది. సాధారణ సమయములయందు కూడ అవసరములకు చాలని ఈ శాఖోన్మోద్యోగుల స్వల్ప మెనపాటిమి యాకు డిప్యూటీ డైరెక్టరు మున్నగు వారు బోవుటచే తగిలిపోయినది. నూతనముగ నొక సహాయ కర్తరును ఒక సహాయ ఇంజనీయరును ఈ రాజధానియందలి వ్యవసాయాభివృద్ధికి గల అవ

కాశములను గూర్చి యోచించుటకై నియమితులయిరి. ఈ శాఖోన్మోద్యోగులు కార్యభారమును తృప్తికరముగనే నిర్వహించిరిని చెప్పవలెను. ఈ వత్సరమున డిక్షిణకనరా మండలములో కొబ్బరి సరికుచేసెడి నాలుగు ప్రదేశములును, ఇల్లారిమండలమునందలి అలూరు తాలూకాలో నొక గొట్టెల వ్యవస్థాపనమును, యొక విత్తనముల విక్రయించు స్థానమును తమతమ కార్యమును ప్రారంభించినవి. వేరుసెగలను కరిగించుటకు పాలూరు జిల్లా నొక ప్రదేశమును, పశ్చిమోధక ప్రదేశ స్థానమునకు గుడియోత్తములో నొక ప్రదేశమును నిర్మించుటకు ప్రభుత్వము వారనుమతించిరి. జమీన్దార్లమును నెల్లూరు మండలమునందలి కావలి తాలూకాలో నున్న చింతలదేవిగ్రామమున నేర్పరచుటకు నిశ్చయించబడినది. మంచినీరువుల యత్నాత్మకని, దేశవాళీ పశువుల సంరక్షణమునకును సంబంధించిన సమస్యలన్నియు నిచ్చట పరిష్కారములు కాబడును. ఇచ్చట రికిరే యోగముల ప్రదేశమున్నది. కాని, యీ ప్రదేశము కావలి రైలు మార్గమునకు రికిరే మైళ్ల దూరమున నుండుటచేతను, రోడ్డు మంచినీటియందు లేకుండుటచేతను స్థలమునకు తగిన రాకపోకల సౌకర్యము మాత్రము తక్కువగ నుండుట విచారకరము. మంచి రోడ్డును 4 మైళ్ల వరకు నిర్మించుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరించి యున్నారు. కదిమైళ్ల నిడుపుగల యొక రోడ్డును ఏర్పరచుట కిదివరకే యోచన సలుపబడినది. ఈ విధముగ నీలోపములు చాలవరకు తొలగిపోవునని విశ్వసించుచున్నాము. వ్యవసాయమే ప్రధానజీవనోపాధిగా గల భారతదేశమున పశుసంపత్తి పాముఖ్యమును గుర్తించి వ్యవసాయదారు లెల్లరు నీ విషయమున మిగుల నుత్సాహముతో కృషి సలిపి, యీ యుద్యమ విషయమునకై ప్రభుత్వమువారికి సహాయ మొనర్చెదరని విశ్వసించుచున్నారము.

ఇక వ్యవసాయవిద్యావిషయము గూర్చి యింనుక యోచింతము. ప్రస్తుతము మన రాష్ట్రమందలి వ్యవసాయవిద్యాలయములు రాష్ట్రీయోపసరములకు తగినన్ని లేవనటు నిర్మివాదాంతము. మన రాజధాని కంటకును కోయంబత్తూరులో మాత్రమే యొకకళాశాల యుండుటచే నది మనకంతగా నుపకరింప జాలకుండుటయే గాక, వివిధమండలముల యందలి విద్యార్థుల కతిదూరమున నుండుటవలన వారికి వ్యవసాయవిద్యయందు తగిన యుత్సాహము నుద్భవించుటలేదని గూడ ఎల్లరకు తెలియకపోదు. అందు ముఖ్యముగ ఆంధ్రమండలములయందలివారి కిచ్చుకికిబోయి విద్య గలదుట అతికష్టముగ నుండుట సహజము. కావున ఆంధ్రదేశమున ప్రస్తుత మొక వ్యవసాయకళాశాల నైనను నెల కొల్చుటత్యవసరము. ఇంతేగాని, యీకళాశాలలో జేర్చుకొనబడుటకు ముందు విద్యార్థులు కృతార్థత నొందవలసిన ప్రథమపరీక్ష పశ్చిమాంధ్ర దేశ విద్యార్థుల సౌకర్యార్థము ప్రథమపర్యాయ మీ వత్సరమున బల్లారిలో జరుపబడుటవలన నట్టి లాభమును ఒనగూడజాలదు. మేము గావించిన సూచనానుగుణ్యముగ వర్తించినయెడల నీకళాశాలకు ధీశక్తిసంపన్నులు రాకున్నారను లోపము తొలగిపోయి, వ్యవసాయవిద్య రాష్ట్రమున వివిగ వ్యాప్తము కాగలదు. కోయంబత్తూరు కళాశాలయందు 1914 జూన్ నెలలో నెల కొల్చబడిన నూతనవిధానానుసరణముగ కరిగికు బోయిన విద్యార్థులయందు కృతార్థత గాంచిన వారి సంఖ్య మిగుల సంతృప్తిదాయకముగ నున్నది. కరిగికు బోయిన 8 గరును విజయము గాంచిరి. పంటలకు చీడ పట్టుకుండగ నివా

రించు పద్ధతులను గూర్చి బోధించుటకు ప్రత్యేకముగ నుపన్యాసము లీ వత్సరప్రారంభము నుండి యొనంగబడుచున్నవి. ఇందలి ఫలితము లింతవరకు తృప్తికరముగ నుండి, భావ్యభివృద్ధిని సూచించుచున్నది. ఇంతేగాక, కూలీలలో యువకులకును, పెద్దవారకును ప్రాథమికవిద్య నేర్పుటకీ శాఖవారు కోయంబత్తూరు, పాలూరు, అనకాపల్లి ప్రదేశములలో పాఠశాలల నేర్పరచుట సంతోషదాయకము.

ఈవత్సరమున జరిగినవరిశోధనములు వాగిరి, మంగ నల్లూరు ప్రదేశములలో దక్క యితర స్థలములందు బాగుగనే జరుపబడినవి. అనకాపల్లి, సామర్లకోట, పాలూరు మున్నగు స్థలములయందు విదేశపు చెఱకు విషయకముగ పరిశోధనము జరుగుచున్నది. పరిపంట విషయమున నీ పరిశోధనాఫలితములు తృప్తికరముగ నున్నవని తెలియుచున్నది. 1917-18 సంవత్సరమున మదరాసు నగరములో జరిగిన చిత్రవస్తువదర్శనమునందీ శాఖవారు ప్రదర్శించిన వస్తువులకు వీరు ప్రశంసనీయులు.

ఇక నొక విషయము. వ్యవసాయ శాఖ వారికిని, పరపతి శాఖ వారికిని గల అన్వేష్య సంబంధము వృద్ధియగుట సంతోషకరము. వ్యవసాయాభివృద్ధికి వలయు ధనసంపత్తి లేని యీదేశమున పరిపత్తిసంఘముల యుపయోగములు వేరె వివరింప నవసరములేదు. ఈ సంఘములు ప్రతి పల్లెయందును విలవిగ వ్యాపించి, ధనసహాయమున మాత్రమేగాక, విత్తనములు మున్నగువానిని విక్రయించుట యందును, వ్యవసాయ పరికరముల నొసంగుటయందును మున్నగు విషయములలో కూడ కార్యభారము వహించుటత్యవసరము.

బకింగుహము కర్నాటిక్ యంత్రాలయములు

అధికారులు యంత్రాలయములందు పని నింపను ఆరంభింపలేదు. హిందూదేశపు ఇతరభాగములందలి పనివాండ్రొద్దికి గతులు చాలబాగుగ నున్నట్లు గానియుంటుంటే పనివాండ్రొద్దిండుట మేలే యని సంతోషించుచున్నాడు. అందువలననే నిన్నటిదినము బి. పి. వాడియాగారి యజమాన్యమున పెరంబూరు వారప్యూజి జరిగినసభ కనేకమంది కూలీవాండుని కచ్చిరి. సభాధ్యక్షులు కార్యక్రమారంభమున నిట్లుచెప్పిరి: క్రిందటిసభ యిగిన పిమ్మట నేర్పరచబడిన కార్మికసంఘాత్మగీత సంగీతము, కార్మికసంఘవిధియు మంచి యుత్సాహకరములుగ నున్నవి. విశేషముగ చంచాలా కనులైనవి. జరుగుచు మొదలగు వివరములు ఈస్థితి లోలగగ నె వార్తాపత్రికలందు ప్రచురింపబడగలవు. కార్మికగ్రహము బాగుగనే యున్నది. అనతికాలముననే మొదటి, జట్టుసాలీలు మదరాసునుండి బయలు దేరగలుగుదురు. కాని ఈప్రస్థానంపల ఫలితము లొక్క సభ్యులకుమాత్రమే లభింపగలవు. ఇతరులిట్టి లాభములను గోరన సంఘసభ్యులుగ జేరవలయును. ఇంతియేగాక మరియొక మాఖ్యాతమువలనగూడ సందలునిందు సభ్యులుగ జేరవలయును. ప్రస్తుతపు సమ్మెకట్టు ఒక మాఖ్యులూత్రసంగీతకాథ మారంభమైంది. పెట్టుబడిదారులు కూలీల నణగదొడ్డుచున్నారు. కూలీలు పనియొక్క యదారత్యము కొను పోరాదుచున్నారు. అందుచే కార్మికులందఱును కార్మికగ్రహము నాశ్రయించి యుండిన వాకే ముక్కుండు చాల లాభము కలుగలరు. వాడియాగారు మరల సమ్మెకట్టే వచ్చినదియు వివరించుచు తప్పుచేసినవారి నెకరైన ఎత్తిగియుండిన పట్టియ్యునియు వారిని వ్యాచమార్గమున క్షింతుమనియు అందువలన తాము కేరలము ధర్మపూర్వమున నడచుట సంభవింపగల దనియు చెప్పెను. ఇట్లు చేసినయెడల కంపెనీఆధికారులు పెంటనే కూలీలు తమ కడుకూలముగ నన్నసంగతిని గ్రహింతురు. చిర కరిడిట్లుకొనెంచెను. ఈసందర్భమున కూలీలందఱు నతి శాంతియు హింసనలమును తాము ధర్మసాధకాధ్యక్షులు మునభవించుచున్నార. తామందఱును ఒక్కరికీ లేవనన నుక్కులై యుండవలయును. తమలో చీలిక లేవనన జరుగు నిద్రింపనేరదు ఈ సంగీతమునుండి విజయవంతముగ గడతేరలయిననీన వారు వికమగ్నియు, ధర్మము, స్వాధ్యాయము ఈ మూడుములల నందింతు బాగుగ జ్ఞానక మునుకొనవలయును. నేటి యుదయమున గూడ కర్మాలయములు తెఱవబడవచ్చు నేటి సాయంకాలము 4 గంటలకు మరల సభ రుగు నని వాడియాగారు చెప్పిరి. పిమ్మట సభ ముగిసెను.

విరోధా యుద్ధ విరామము

(రైతుల విజయము)

ఇంగ్లండు

వైమానిక యోధులకు బహుమతులు.

రాయలు వైమానిక దళమున ముఖ్యస్థానముగ పోరిన కాప్టెన్ బార్క్లెయ్. ఎస్. జి. గారికి బార్. ఎం. సి. విరుద మొసంగబడినది. అక్టోబరు 27 తేదీని పోరాటము ది మార్చులు దగ్గర యుద్ధము కూర్చుంటున్న పీలకు శత్రువిమాన మొకదానిని నేలకూల్చెను. ఇదే సమయమున పోకరు విమానము వీనిని ముట్టడించెను. తుడిదొడలా ఈయనకు గాయములు తగిలినవి. కాని శత్రువును క్రిందకు బారదోల గల్గినాడు. ఈ లోపుగ మరల పోకరు విమానములతో శత్రువుల నలు మూలలనుండి ఈతనిని చుట్టుముట్టిరి. ఎడమ తొడలో మరల బలకరమగు గాయములు తగిలినవి. అయినప్పటికిని రెండుశత్రు విమానములకు నేలకూల్చెను. తదనంతరము ఈయనకు స్పృహ తప్పింది. విమానము ఇతని స్వాధీనము నుండి తొలగిపోయెను. తెలివినచ్చి చూచునకి మరలశత్రువుల నడచునన్న సంగతిని కనుగొనియెను. ఒక విమానమును ఛేదించి తిరిగి దాని తగుల బెట్టెను. ఈపోరాటమున ఎడమ మోకేయి పాడైనది. మరల ఈయన అలసిపోయెను. మరల స్పృహకచ్చినపిదప జూడ శత్రువులను మునుపే యుండెను. గొప్ప గాయములు తగిలినను ఒక విమానమును సమీపించి దానిని తగులబెట్టెను. విస్తారము అలసిపోయినవాడగుటచే బ్రిటిషు పంతులలోపోయి జేరుటకు ప్రయత్నించెను. కాని మరి కొందరు శత్రువులు మరల వీనిని బ్రిటిషు పంతులను జేరమండగ జేయుటకు ప్రయత్నించిరి. వీరిని ముట్టడించిరి. కాని ఘోరముగ వీరితోపాటి వీరిని ఛేదించి బ్రిటిషు పంతులను జేరెను. బ్రిటిషు పంతులను జేరగ నే విమానము పగిలిపోయినది. కాప్టెన్ బార్క్లెయ్ గారు మొత్తము 50 శత్రు విమానములకు నాశనము చేసెను.

తెల్లినెంటు బ్యూకాన్

తెల్లినెంటు ఏ. డబ్ల్యు బ్యూకాన్ ప్రాక్టరు, డి. ఎస్. జి. ఎం. సి. గారికి బార్. డి. ఎస్. జి. విరుద లీయబడినది. ఈయన 54 శత్రువులను జయించెను. 22 శత్రువిమానములకు నాశనమొర్చెను. 16 చిన్నవిమానములకు గూడ ధ్వంసమొనర్చెను. 16 శత్రువిమానములు పనికి రాకుండగ చేయబడినవి. ఇవి క్రిందకు బారద్రోలబడినవి. శత్రువులను ముట్టడించుటయందును, వారినడకలను కనిపెట్టుటయందును వీరికి మించినవారందరినీ నడువనగును.

అరబ్బుల యుద్ధము

హెడజాబా రాజుగారి ప్రభుభక్తి

లండన్, నవంబరు 27:— హెడజాబా రాజుగారి కొమరుడు మెపు పిసలగారు ఇంగ్లాండుకు వెళ్లిరి. తత్సం దర్భమున అరబ్బుల యుద్ధమునకున్న బ్రిష్టులకు అనేక వ్యాధులను వ్రాయుచు హెడజాబా రాజుగారు మిత్రమండలిని కట్టుపడినవెంటనే జేరిరియు విజయము జేకూరనున్న సమయమున జేరలేదనియు ఈయనకు మిత్రమండలియొడ ప్రభుభక్తి పరాయణత్వము మొదలయ్యెను ఎన్నడును కృతఃకృతముగ ప్రవర్తించ లేదనియు బ్రిష్టులకు కృతఃకీరణము చున్నది. అరబ్బులతో పనిచేయుచుండిన పిన్నయత్తులగు అంగ్లేయులు ఉద్యోగులకూడ దివ్యముగ పనిచేసినందు తెలుపుచున్నది. దీనినిగూర్చి ఇంకను తెలువవలసి యున్నది. అరబ్బుల యుద్ధపు లాభమును గురించియు కష్టముల గూర్చియు ఈ పత్రిక ఉద్గడించుచున్నది. ప్రాచీనకాలపు అరబ్బీ సామ్రాజ్యప్రతిభ చారిత్రమున ఒక గొప్పవిశేషము నుండెను. పూర్వము అంత ప్రతిభనుగడించిన జాతి పోషితులు అనుకూలముగ నున్నచో భావికాలమునగూడ మహావైభవమును గాంచుటకు అనకాళి ముకలాగునని తోచక మానదు.

అంతర్జాతీయమునాశభ

లండన్, డిసెంబరు 2:— అంతర్జాతీయమండలి మహా సభా కార్యక్రమములు వెల్లడిగను, నిశ్చితముగను జరిగి ముఖ్యములగు తీర్మానములు చేయబడెను. 6 గంటలకు సభ ముగింపబడినది. ముఖ్య మంగళవారమునాడు సమావేశమగును. మగలంతయు జరుగముగాక సభామండలియొద్దనుండి వెదలి

పోలేను. పరాను రానుబారి స్థానమునంద అధికసంఖ్యాకులు సమావేశమయిరి. క్లెమెంకో, జనరలు ఫాబుగార్ల కీయబడిన ప్యాగకము ఆత్యుత్సాహముతో మై యుండెను. మార్షలు ఫాబు గారిని సర్వసేవాధిపతిగ నియమించుటయందు తామే ముఖ్య కారకు లని క్లెమెంకో గారు చెప్పగా ప్రజల ఆత్సాహముతో జయహేమలను గావించిరి. అంతకుముందు మార్షలు ఫాబు గారు సేవాధిపతిగా నుండలేను. మార్షలు ఫాబు గారు పదస్థానించుచు ఈతాత్కాలికసంధి లేవన్నచో శత్రువులనంతముచేయు మహావ్యూహము జరిగియుండు నని చెప్పిరి.

అంగ్ల దేశమునందలి జర్జునులు.

లండన్, డిసెంబరు 2:— సర్ ఎఫ్. ఇ. స్మితు గారు బోల్స్ మన్ ఆతువునను నుపస్థానించుచు అంగ్ల దేశమునుండి ప్రతి జర్జును తరిమివేయుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించి రని చెప్పిరి.

పూర్వపు కెయిజరు విషయము.

లండన్, డిసెంబరు 2:— క్లెమెంకో (పరాను) అర్థాం డో (ఇటలీ) గార్లు లండనుకు వచ్చుట ముఖ్యముగా పూర్వపు కెయిజరు విషయ సందర్భమున నని మాంచెప్పు గాడ్డియను పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

లండన్, డిసెంబరు 3:— అంతర్జాతీయమండలి మహా సభ డౌంగువీధి మండలిమునందు నేటిముదము ముఖ్య సమావేశమయినది. జరులముగా బ్రిటిషు మిత్రమండలి ప్రతినిధులను ముఖ్యముగా మార్షలు ఫాబుగారిని ఉత్సాహధ్వనులతో గౌరవించి సభ సమావేశము కాకముందు సామ్రాజ్య యుద్ధమంత్రివర్గము వారు ప్రధానమంత్రికింద సభచేసిరి. సర్ రాబర్టు బోల్డెకు, హ్యూస్సు యన్నగు విశేష ప్రతినిధులు సభయందుండిరి.

లండన్, డిసెంబరు 3:— నేటితో అంతర్జాతీయమండలి సభ సమాప్తమగును. రెవటిసాములకు ప్రతినిధులు వెదలి పోవురు.

వెండిధర

ధరలు పెంచులేదు. అమెరికానుండి 20 లక్షల డౌన్సులవెండి కొనబడినది. ఓడలమీద రవాణా చేయుటకు తై సెన్సులు లేకపోవుటచే నెలవరకు అచట నేనిలిచియుండెను. ఇప్పుడు చీనా సాగుగోలకు పంపబడుటకు నిశ్చయింపబడినది. మారకమున మార్పు ఏమియు కలగలేదు.

ఇంగ్లండులో నియోజనము.

అలస్టరులో నియోజనవర్గములకు ఆరింటికిని దేశమును సమముగ విభజించుటకును మరియు స్థిర నియోజనములకును గూర్చి మధ్యవర్తుల పరిష్కారము ననుసరించుటకు జాతీయ వాయు - సినిఫీయరు సభవారు తీర్మానించిరి.

వాణిజ్యనౌకలను వదలుట.

వాణిజ్యనౌక లిపుకు రేవు పట్టణములందు సముద్ర మున చాలభాగము నాక్రమించుకొనెను. వానిని వదలి సముద్రభాగమును భాగీ చేయుటకు నాకాదళాధికారులు తొందర పడుచున్నారు.

మార్షలు ఫాబుగారి ప్రత్యుత్తరము

లండన్, డిసెంబరు 4:— తనకు ఒసంగబడిన గుసాం గతమును మరులకాలననియు, యుద్ధరంగమున మనమందరము కలసి లోకకంటకుడగు శత్రువును ఓడించుటకు పరస్పర విశ్వాసముతోడను, ప్రైత్తో పోరితిమియు దానినంతకు తనకు చేయబడిన సత్కారమున మరలజూపబడెననియు ఫాబు సేనాని గారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. అంతర్జాతీయమండలి సమావేశము వారు పదభ్రష్టుడైన కెయిజరును, యువరాజు(క్రవుచప్రియ)కు అంతర్జాతీయ శాస్త్రముల నల్లంఘించి యుద్ధకాలమున దురాగతము లొనర్చునందులకు తమ స్వాధీనములో నుండుకొన వలయునని ఏకగ్రీవముగ నిశ్చయించుకొనిరి తెలియుచున్నది.

ఇంగ్లాండునందు విజయపార్థసములు
డిసెంబరు 29 వ తేదీ రజనీహతుల శిరశాంతికి ప్రార్థనలను జరుపుటకును జనవరి 5 వ తేదీని దైవపార్థసములను జరుపుటకును కాంటంగుబరీ యాత్రమై ఆర్చివిషము నిశ్చయించిరి.

బ్రిటిషు వైదీలరాక

లండన్, డిసెంబరు 3:— తాత్కాలికవిరామము ప్రారంభమైన పిమ్మట 40 వేలమంది బ్రిటిషువారు జర్మనీనుండి వచ్చిరి.

సంధిసమయ వినోదము.

లండన్, డిసెంబరు 4:— గతరాత్రి అల్పరుమందిరమున విక్టరీవిచిత్ర వసనప్రదర్శనము జరుపబడినది. 4000 మంది నృత్యము జేయుచుచ్చిరి. ఈ ప్రదర్శనము యుద్ధమున ఉపచారికులు జేసిన సహాయము గౌరవాధ్యము జరుపబడినది. అయినప్పటికిని కాంతి సమయమున లండన్లో ఎట్టి వినోదములు జరుగునో అటులనే ఇప్పుడుగూడ ప్రార్థనంబున బడినవనియు ఇచ్చియు మరల కాంతి నెలకొల్పబడు ననియు ఇదేరీతిగ వినోదములు జరుగ గలవనియు నూచించుచున్నది.

మేరీచక్రవర్తినిగారు

నైపులకు స్వాగత మొసగుట

లండన్, డిసెంబరు 4 — జర్మనీలో వైసీగారుండి విడుదలను గావించిచ్చి బ్రిటిషు నైపులకు మేరీచక్రవర్తిని గారు కాననుష్ఠింతు రైలుస్టేషనులో స్వాగత మొసగిరి. చాల మందిని కరస్పర్శమున గౌరవించిరి. జర్మనులు నారిపట్టు నిరాదరణ చూపినందులకు జర్మనుల నిరసింది.

ప్రాస్తు

నవ్వుపూర్తి కొనుట.

లండన్, డిసెంబరు 3:— 1871-వ సం॥మున పారిసుపై విధింపబడిన 2000 లక్షల ఫ్రాంకుల ద్రవ్యమును వడ్డీతోగూడ జర్మనీనుండి గ్రహించుటకు పారిసు నగరపాలక సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

ఉత్తర వరానుదేశము

ఇరుపదారులు

పూర్వము, డిసెంబరు 3:— నేటినుండి చిన్న మెయిలు బండి పూర్వముండి లిలింగరకు పోవును. ఉత్తర వరానుదేశమున యువపదారు లన్నియు మిగుల యథాప్రకారము వని చేయుటకు కొంతకాలము పట్టును.

అమెరికా

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు

పారిసుకు వచ్చుట

బ్రెస్టు, డిసెంబరు 4:— డిసెంబరు 12 వ తేదీని విల్సను గారు ప్రాన్సులోనికి 13-వ తేదీని పారిసు కేగెదరు.

రుమేనియా

రుమేనియాస్థితి.

లండన్, డిసెంబరు 3:— జర్మనులు డోబ్రూవాను నదటి చేయుటకు ముందు యంత్రములకు, ఆహారసామగ్రిని పూర్తిగ ధ్వంసము చేసిరి.

బెల్జియము

బెల్జియను పురోగమనము.

లండన్, డిసెంబరు 3:— బెల్జియను లిట్టు ప్రకటించిరి:— మా పురోగమనము సక్రమముగా జరుగుచున్నది. ఆర్థిక సేనలు జూలియర్సుపురమును ప్రవేశించెను. పదాతిసేన ఎయిలాసానెల్ యూనెస్ సుక్తిని జేరెను. ఆక్రమిత ప్రదేశములందు కాంతి స్థాపితమైయున్నది.

బెల్జియమునందు జర్మనులవలని నష్టము.

లండన్, డిసెంబరు 2:— బెల్జియమును జర్మను లాక్రమించుకొనిన కాలమునందు యుద్ధసంబంధములగు సంస్థానములయందైన నేమి సాధారణసంస్థాపనలయందైన నేమి 65600 లక్షల ఫ్రాంకులసామగ్రిని జర్మనులు నాశనముచేసిరిని బ్రెస్టు అన్ని ప్రధానపారిశ్రామిక సంఘమువారు అంచెనా జేసిరి.

జర్మనీ

కెయిజరు సేన

లండను, నవంబరు 23:- బ్రెస్లెన్ హావేజ్ అను పురము నుండి వచ్చిన ఒక దచ్చివానితో హాగునందున్న బ్రెస్లెన్ లి కా విలేఖిమాట్లాడగా అతడిట్లు చెప్పెను. జర్మనీయందు కెయి జరు స్నేహితు లనేవలయు గలరు. మాత్రమేనర్తనకు విరుద్ధో ద్యమము త్వరలో జరుగవచ్చును. బ్రెస్లెన్ లో ననేకులును ప్రజలలో మూడవపాటును "కెయిజరు నిజగు సేన" యని ప్రసిద్ధులై యున్నారు. వారు సంఖ్యయందు తరిగిపోయినను జీవముగలిగి కెయిజరు ముఖ్యతల అభివృద్ధియై కింద నున్నారు. కొన్ని మాసములు దుండిన స్థితికంటె ప్రస్తుతస్థితి చాల మెరుగుగానన్నది.

అండ్లర్, డిశంబరు 2:- బ్రెస్లెనుండి ఈక్రింది కంటి వార్త వచ్చినది:- బవేయా సోవియటులసభలో ప్రధానమంత్రి యగు ఎన్నెరు యిట్లెన్బర్గ్ చెప్పెను:- పూర్వ ప్రభుత్వమువారు బలహీనులై యున్నారు. బవేయియు తమ్మువాడు రక్షించు కొనవలసినదే. సేనలన్నిటిని దీసివేసి సోలీసు పటాములు కాంటిని స్థాపించుటలు చేయవలెనని సంధిసభయందు బవేరి యా కోరును.

బవేరియాస్థితి, ఎన్నెరుమంత్రి

కోవెన్ హాగన్, డిశంబరు 3:- మ్యూనిచ్ నుండి ఈ క్రింది కంటివార్త వచ్చినది:- నిన్నటిదివము స్వదేశమునకు తిరిగి వచ్చుచుండిన సేనలకు స్వాగతమునిచ్చుటకు చేయబడిన ఉత్సవముల సందర్భమున ప్రధానమంత్రి హెన్. ఎన్నెర్ మాట్లాడుచుండగా అరిని సహవర్తనులే కొందఱు "ఇల్" శబ్దము చేయుచుండిరి. తరువాత జరిగిన సంగీతాది ప్రదర్శన సమయమున ఎన్నెరు స్నేహితులలో నొకడు తాను ప్రతిపక్ష మున జేరవలసి వచ్చినని చెప్పి సమకట్టెను. తరువాత ఒక గుంపు వచ్చి ఎన్నెర్ పతాకములను దీసివేసి సభామందిరమును ముట్టడించి "ఎన్నెరును తీసివేయు" డ"ని కేకలువేసిరి.

బ్రెస్లెను సోవియటు తీర్మానము.

అమెస్టర్డం, డిశంబరు 3:- స్పరాటకను వర్గము వారు ఆకస్మికముగ పరిపాలనము నాక్రమించుకొన నుండుటచే సోవియటులు రాందోళనము నొందుచున్నారు. వీలనన స్పరాటకముల యుద్ధములు ఘాతుకభూయిష్టముగా కనబడుచున్నది. గ్రేటరు బ్రెస్లెను సోవియటు కాంగ్రెసువారును దొరతనమువారును జాతీయసంఘమును త్వరలో నేర్పలుప తీర్మానించుటచే స్పరాటకముల యుద్ధమును తీవ్రతరము కావచ్చును. వెనుక దేశముమంత్రిగ నుండిన హెయిడెనుబర్గ్ మాడ్చబర్గ్ దురవస్థనించుచు డై బాస్టిలన్ భ్యూతి తిరిగి రా నుండెదనని.

డాక్టరు సాల్పు హెరు ఎర్జిబర్గరు

డాక్టరు సాల్పు నెంటునే రాజీనామా నియోగింపెను. హెరు ఎర్జిబర్గరు సంధిరాజులారముల సభలో నుండెదనెను. డాక్టరు సాల్పుస్థానమున నియమింపబడువారు ప్రాచీనప్రభుత్వమునకు కేవలము ప్రతిపక్షముగా నుండునట్టివే నియమిం చవలెను. అతడు సమరమునకు విముఖుడుగా నుండవలె నని బవేరియా గ్రేటరు బ్రెస్లెను కార్యనిర్వాహక సంఘములవారు తీర్మానించి రని బ్రెస్లెను అధికారులు తెలిపిరి.

పరిశ్రామికుల సమ్మెకట్టు

జర్మనీలో పరిశ్రమలు సాంఘికవిధానములపైని నడుప బడవలెనని కోరుచు బ్రెస్లెన్ లో సమ్మెకట్టిరి.

జర్మను సేన.

జర్మను సేనకులు వారివారి స్థానములందు దుండవలయు ను. త్వరలోనే పటాములు తీసివేయబడును. 1895-1899 తరగతులవారు మాత్రము కొంతకాలము వరకును బ్రెస్లె సేన చేయవలసి యుండునని హిందెనుబర్గ్ ప్రకటించెను.

బ్రెస్లెను సితి.

అండ్లర్, డిశంబరు 3:- రీనిన్సుక్లెస్టు ఫోలిష్ జీటం గుప్తతక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:- బ్రెస్లెనుందు ద్రవ్యసమృద్ధి గలుగునని అందఱును విశేషముగా భయపడుచున్నారు. బాం కులనుండియు, స్థానాధీనులనుండియు ప్రజలు తమ దీపాజీటు సామ్రాజ్య తీసికొనుచున్నారు. పరివర్తనారంభమునండి పెద్ద బ్రెస్లెనుందు పన్నులను నుంకములను చెల్లించుట మానివేయ బడెను.

మార్వలుఫాగుగారి సందేశము

కోవెన్ హాగన్, డిశంబరు 3:- బ్రెస్లెనుండి ఈ క్రింది కంటివార్త వచ్చినది:- అతిపక్ష ప్రయత్నము, గట్టినిము నకు బండ్లను పంపవలయు నని మార్వలు ఫాగుగారు జర్మను సంధివర్గమువారికి సందేశమును బంపిరి. సందేశ కాలపరిమితి డిశం బరు 2 వ తేదీతో ముగిసెను. ఫల మేయ్యుకో తెలియలేదు.

జర్మను వార్తాపత్రికల విమర్శన

లండను, డిశంబరు 3:- వాస్తవ్యమున్న జర్మను పత్రికలు తాత్కాలికసంధికాలము నికను పాడుగుజేయుట కాశలేదనియు దేశమున సుక్రమమగు శాంతి ఏర్పాటులు జరుగ లేదనియు మిత్రమండలివారు జర్మనీ నాక్రమించుకొందు రనియు వ్రాయుచున్నది.

ట్రైలీసు పురప్రజలు

లండను, డిశంబరు 3:- ట్రైలీసు పురప్రజలు అమెరి కనులను మూముతో నంగీకరించిరి. పురప్రజలు బ్రెస్లె కాస్మిక సభవారిలను పోలీసువారు వలకు పరిమాద్యులకుయండెను. వారి తుపాకులకు తలకొనుచుగ జల్లుకొని యుండిరి. ప్రజలు దృఢమంటులుగను ఆహారదీపియలు కానట్లును గ నబడిరి. వలంటులందు సానుగ్రీ విశేషముగా నుండెను.

తూర్పున జర్మను సేన

కోవెన్ హాగన్, డిశంబరు 4:- తూర్పున జర్మను సేన దుస్థితియు దున్నది. 1814 లో నెగోలియన్ సేనకు కలిగిన దురవస్థయే ఈసేనకు కూడ కలుగవచ్చునని సమాసరీవార్త నుడిచెను.

జర్మను మందుగనులు.

లండను, డిశంబరు 4:- ఇటీవల జరిగిన అల్లరులలో తమ మందుగనుల పత్రములకు కొన్నిటిని ఎకో నాశనము జేసి రని జర్మనులు తెలియజేయుచున్నారు.

రుష్యా

మిత్రమండలి - దక్షిణరుష్యా.

లండను, డిశంబరు 3:- వసంత కాలమువరకును మిత్ర మండలివారు దక్షిణరుష్యాకు రాజులరు. అంతవరకును జర్మను తరఫువారి మిత్రులని రుష్యా కమిసరీ రెవేరు తెలివె నని బ్రెస్లెనుండి కంటివార్త వచ్చెను.

రష్యా ఋణములు.

రష్యానా రిటరులకెప్పులసిన ఋణముల కన్నిటికిని తాత్కాలికప్రభుత్వమువారు బాధ్యులు రష్యా వరల సంయు క్తమైనవిప్పుట వడ్డీచెల్లించెదరని ఓరుస్కునందలి తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారు హాండు దొరతనమువారికి కంటివార్త నందిరి.

యూనుల దురవస్థ.

హాండులోను గెల్లిషియాలోను యూనులను చాల పీడించుచున్నారు. గాన నీ బాధలను మాన్పుటకు మిత్రమం డలి అమెరికాదేశముల దొరతనములు బ్రెస్లె ప్రయత్నములను చేయునట్లు హెచ్చరింపవలె నని యూనులసాంఘిక కార్యకర్తమువారు ఆయాదేశముల సాంఘిక కార్యకర్తములకు వ్రాసిరి.

రష్యాలో సంతోషము

రష్యాలో బోల్షివిజము తగ్గువరకును శాంతి కలు గదు. ఉక్రేనునందలి గోరుములు ప్రజలకు మూలాధారము. మరి యు జకోస్లావకు హాండు రు మేనియా రాష్ట్రముల నేర్పరు చుటకుకూడ నభ్యంతర మేర్పడినది. కాన కాంటిని నెలకొల్పు గోరువారికి మిత్రమండలివారు సహాయము కొంతసేను పంపిన దాని ఆధారమున గొప్ప రష్యా సేన ఏర్పడగల దని పరానుపత్రికలు వ్రాసెను.

సెర్వీయా

దక్షిణ స్లావు రాష్ట్రములు సెర్వీయాతో కలియుట లండను, డిశంబరు 3:- నూతనస్లావు రాష్ట్ర మేర్పరుప బడినది. ఇదివరకు ఆస్ట్రియా హంగరీ పరిపాలనము క్రింద నుండిన దక్షిణస్లావు రాష్ట్రముల ప్రతినిధు లందఱును న్యూస్టు లాండునందు సమావేశ మై కరాబార్జి కంజమువారి పరిపాలనము నంగీకరించి సెర్వీయా మాంటీన్ గ్రోలతో చేరుట కంగీకరించిరి.

ఓడపరకులపై యుద్ధవస్త్రపు భీమానుయ్యుట వర్తక సంఘమువారు మానివేయుచున్నారు.

న్యాయస్థానవార్తలు.

మదరాసు మెయిలు కేసు

పుత్రికా సంపాదకుని స్టేటు మెంటు
గత అక్టోబరుమాసమున మదరాసు మెయిలు పుత్రిక యందు స్వరాజ్యవాదులను చూపించుచు వ్రాయబడిన ప్రధాన వ్యాసము నివాగర్భికుముగ నున్న దని స్వరాజ్యసమితి అధ్యక్షురాలు అందిసెంటుగారు. పుత్రికా సంపాదకులు డి. ఎన్. బ్రిచ్చురు గారి మీద లక్షరూపాయలకు మానవత్వముకై మోక్షోద్ధరందు దావా కోక దానిని ఈవర్గ్య తెచ్చియుండిరి. పుత్రికా సంపాదకులు బ్రిచ్చురుగారు అరిచి సెంటునకు ప్రత్యుత్తరముగా ఈక్రింది స్టేటు మెంటు నిచ్చిరి.

స్టేటుమెంటునందలి మూడవ పేరాలో వ్రాయబడిన విష యములు తమచే ప్రకటింపబడినవియు, మానవత్వమున కలి గించుట కని వ్రాయబడలేదనియు, అధవా అని నివాగర్భి తములైయున్నను, దాని కానివయములు సంబంధించరని ప్రతి వాది నిర్విరాధి ప్రాయము.

స్టేటుమెంటు నాలుగవ, అయిన పేరాలో నూదించ బడిన ప్రకారము, వాది అధ్యక్షుత్వక్రింద నొక స్వరాజ్యసమితి యున్నదని, దాని యుద్దేశ్యములు గాని, ప్రతివాదికి తెలియవు. ప్రతివాది స్వరాజ్యోద్యమమును గురించి వ్రాసిన విషయములు సానుప్రాప్తిస్కోరి దానను, రౌలటు సంఘమువారి నివేదికలు, మాంటుకు చెప్పవలెనే ప్రకటితమైన రాజ్యాంగ నివేదికముల యందు నూదించబడిన యుద్దమములకు అన్వయించును.

అధవా మోక్షోద్ధరవారు వ్యాపకమునందు నూదించబడిన స్వరాజ్యోద్యమము వాది అధ్యక్షుత్వక్రింద నున్న స్వరాజ్య సమితికి సమన్వయించునని తీర్పు చెప్పెను. ప్రతివాది, యా విషయములు వాదికి సంబంధించవని తెలుపుచున్నాడు.

'స్వరాజ్యోద్యమము, స్వరాజ్యవాదులు' అనుమాటలు రాజ్యాంగ సంస్కరణములను సుక్రమముగా కోరు నాందోళ నాపరులకే గాక, ఆరాజకులకును, రాజ్యాధీనాసంబంధము లలో జోక్యము పుచ్చుకొను చున్నవారికిని సమన్వయించ గలనని ప్రతివాది అభిప్రాయము. అందు పుత్రికలో వ్రాసిన విషయములు కడపటి రాజ్యాంగసంబంధము గల వారికే అన్వయించును.

స్వరాజ్య ప్రసాదముకోరకు చేయుచున్నవారి కను లను, డాక్టరు మెంటుల సహాయమున విమర్శించుటలో చేమి యు దోషములేదు. విమర్శన వాది అనుకోననటుల నివాగర్భి తము గాక, ప్రజాలాభమున కెంతయు సహాయపడగల దని ప్రతివాది అభిప్రాయము.

సమయసందర్భములను బట్టి అధికారులచే ప్రకటితము లైన నివేదికములందలి విషయములు నిజము కావని తలంచి నను, వానిని విమర్శించుటకు ప్రతివాదికి స్వాతంత్ర్యము గలదు.

ఈ విషయములకులన వాది గౌరవమునకు ప్రపంచము నలరు చాలలోటుకచ్చుననెను విషయము సర్వాభిధము. నం గతి సందర్భము తెలుల నున్నను వాది యింత నష్టకరమోదము కోరుట చాల వింతగనన్నది.

కావున ఈ దావాను ఖర్చులతో సయితము కొట్టి వేయుటకు ప్రతివాది ప్రార్థించుచున్నాడు.

ఒక వింత కేసు.

నిన్న న్యాయమూర్తులు సదాశివశ్యురు, నెప్పరుగాడ్లు, ఒక ముఖ్యమైన కేసుమీద దావా తెల్పిరి. ఒక నిర్ణీతదినమునకు ఒక కేసుయొక్క విచారణ జరుగుటకు వాయిదా వేయబడినది. ఆదినము అదృష్టవశాత్తు నెలపుదినముగ మానినది. అట్టిదినము. మన నిర్ణీతదినమునకు మరునాడు వానిప్రతివాదులకు తెలుక దుండనే కేసును విచారణకు తీసికొని న్యాయాధిపతి పార్టీలు హాజరుకాలేదని కేసును కొట్టివేయవచ్చునా అను ప్రశ్నను పరి మ్మరించుటకు నొక కేసు వచ్చియుండెను. వాయిదా కాటి మరునటిదినమునకు వాది ప్రతివాదులు కోర్టునందు హాజరుట నిర్బంధముకాదని అభిప్రాయపడి, కేసును తిరుగవైఖలో చేర్చుకొనుటకు న్యాయాధికారికి ఉత్తరువు నిచ్చిరి. వీ. రఘు నాధరావుగారు ఆ వెల్లెంటుపత్రమునను, వేసా రామేశముగారు రెన్నాడెంటు పత్రమునను కోర్టులో వాదించిరి.

విజయ ప్రశంస:- రంగూను మ్యూనిసిపాలిటీ వారు మిత్రమండలి విజయమును ప్రశంసించిరి.

వృత్తాంతములు

రాష్ట్రాధిపతులు:— జనవరి నెలలో రాష్ట్రాధిపతులు ఢిల్లీలో సమావేశమై రాజప్రతినిధిగారితో వాలోచించెదరు.

సంస్థానాధిపతులసభ:— జనవరి నెలలోను ఢిల్లీలో సంస్థానాధిపతుల సమావేశము జరుగును. అపుడు విరుదము లియ్యబడును.

సిటీ ఆఫ్ లాహోరు అను పొగయొడ రేవువంతెన దగ్గర అంటుకొని మునిగిపోయినది. మనుష్యులెవరను చనిపోలేదు.

బర్మారాజకీయ సంస్కరణములు:— వీనిని ముందు వారమున ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించెదరు. వీనిని చర్చించుటకు నెల దినములు మాత్రమే గడువియ్యబడును.

కాట్రాపూరు బక్రీదుకేసు:— ఈకేసులో 172 మంది ముద్దాయిలున్నారు. ఎరడ్డివాద్విగారు ముద్దాయిల కత్తు ముసను విలియం వాలాగారు దొరతనమువారి పక్షమునను వాదించెదరు.

బర్మాకూలీల సమ్మేకటణ:— బర్మాకూలీలకేసులో శిక్షింపబడి ఇటీవల వదలబడిన నలుగురిలోను ఇద్దరు ఆక్రాంతులు జనరలుఆఫీసులో మరల పేరుకట్టి పనులయందు చేర్చుకొనబడిరి.

ఆర్. వి. ఎమ్. కమిషనులు:— రాయలు ఇండియా మేరీసు యుద్వోగులకు కమిషనుల నియ్యటకు బార్డిచక్రవర్తిగారు ప్రీవీకౌన్సిలువారి మాచనపై నంగీకరించినది ఇండియా మంత్రిగారు తంతివార్త సంపిరి.

సర్ జార్జిబార్నెసుగారు:— వీరు డిసెంబరు 12 మొదలు 21-వ తేదీవరకు కలకత్తాలో నుందురు. కాన్సిలు హామను వీధియందున్న కార్యాలయమున పనిచేసెదరు. వాణిజ్య సంబంధులగువారు వారితో ముచ్చటించవచ్చు.

సబు అసిస్టెంటు సర్జనుల సభ:— కలకత్తాలో విద్యార్థుల తగ్గకపోవుటవలన ఈ సభ జనవరి 23, 24, 25 తేదీలను జరుపుదును. ఆ సందర్భమున ఓషధులు గూడ ప్రదర్శింపబడును.

నాగపూరునందలి భారతయువతీ సంఘ కాఖనారు శ్రీమంతుల ఎన్నిక పు స్వాతంత్ర్య యుద్ధవలయు వని ఒక తీర్మానముచేసి ప్రాంతమై కమిటీవారికంపిరి. ఏ నాంగుడియందలి కాఖనారు నట్టి తీర్మానమునే చేసిరి.

సర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్యగారు:— మైసూరు దివానుగానుండిన సర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్య గారిపై దావదవికి రాజీనామా నియ్యటకు ఆచ్చటి ప్రజలను వర్తకులను మిగుల విచారించి తమ యభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుట కొక సభను జరుప బ్రయత్నించుచున్నారు.

బర్మావారి బహుతులు:— చక్కగర్తి దండతుల పరిణయము నెలవరుజాబ్తీ సందర్భమున జర్మాశ్రీమ పంపిన బహుతులకు మెప్పుసర్వ ప్రభువుగారు కౌరవకు సలిగారిని ప్రకటించుచు తంతివార్త సంపిరి. మేరీచక్కగర్తిని గారు చాల సంతసించెదనని వాగిసిరి.

బొంబాయిలో బర్మాభివ్యము:— బర్మాభివ్య మధికముగ బొంబాయికి వచ్చుచుండెను. విద్యుదు కావలసినపోట్ల కన్నిటికి కంట్రోల్లుపంపుచున్నారు. ఇటీవల మధ్యరాష్ట్రము లలోను మధ్యఇండియాలోను వర్షములు కురియుటచే క్రొత్త వైరులు బ్రతికినవి.

సామ్రాజ్య కాసనసభ:— 28-7-1919-18-8 - 1919 తేదీలకుమధ్య గౌరవసభ్యుల అధికారకాలము ముగియును. వారి 6 నెలల కరకును నెంచుటకు గవర్నరుజనరలు కధికారమువలను. ఇండియా మంత్రిగారి అనుమతి బడసి ఒకసంవత్సరమువరకు నెంచుటకు దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి. దాని వలన 1-7-1920 వరకు అధికారముండును. రాష్ట్రీయకాసన సభలనుగూర్చి ఇండియా దొరతనమువారు త్వరలో ప్రకటించెదరు.

రాష్ట్రీయపోలీసుకాఖ:— పోలీసుకాఖను జేకీయకాఖ యనియు రాష్ట్రీయకాఖనువియు విభజింపనాడెను. రెండు తరగతులుగా చేయవలయును. నూవరింకెండెంటులు అసిస్టెంటు నూవరింకెండెంటులు ఒకతరగతిగా ఇన్స్పెక్టరులు మున్నగు తక్కిన సిబ్బందియంతయు నొకతరగతిగా నుండవలెను. మొదటితరగతి యుద్వోగులకు ఇంగ్లాండులోను ఇండియాలోను ఏక కాలమున పరీక్షను జరుపవలెను. క్రమాభివృద్ధికలు గుటకుగాను పాశ్చాత్యులను కొంత కాలమువరకును పోలీసు కాఖలో నుంచవలెనని కలకత్తా సేవము లిబరలైజువారు తీర్మానించిరి.

వ్యవసాయపు లెక్కలు:— సంస్థానోద్వోగులకు వ్యవసాయపు లెక్కల విధానమును నేర్పుటకు సంస్థానాధిపతుల సమావేశమున తీర్మానింపబడినది. దానిని ననుసరించి డిశంబరు నెలయంతయును సంస్థానోద్వోగులకు నేర్పుటకు నిశ్చయింపబడినది. హైందరాబాదుకుండి మహమ్మదు రహిమతుల్లా బాగు, మైసూరుకుండి టి. రామయ్య, బరోడాకుండి ఎన్. ఎన్. అయ్యంగారు, రాబ్వాకుండి వండేతరఘునందనప్రసాదు, ధారుకుండి లాంబర్నగార్లు డిశంబరు నెల 2-వ తేదీకుండి కలకత్తాలో ప్రాటెక్టుస్ కాఖయం దభ్యసించుచున్నారు.

బొంబాయిలో క్యాథలిక్ మతస్తులు క్యాంబాక్విజులో కొత్తగ గృహములను నిర్మించుకొని ఒకపేరుగ నిలనించుచున్నారు. రెండొద్ద క్రితము దింకి వెల్లింగ్డకాపేరువని పిలువవలయునని నిశ్చయించుకొనిరి. వారికొక నేటికి నెరవేరినది. వెల్లింగ్డగారు తమపేరుతో ఈపేటను పిలుచుటకు అంగీకరించిరి. ఈరీతిగ క్యాంబాక్విజు కాథలిక్ మతస్తులు వెల్లింగ్డగారియొడ కుదకుల గౌరవమును ఉచితరీతిని జూపిరి. ఇందు 870 మంది నివసింపుచున్నారు. రస్తాలు వేయబడినవి. వైద్యాలయముగూడ నెలకొల్పబడినది. త్వరలో పాఠశాలయు, సమాకార పరపతిసంఘములగూడ నెలకొల్పబడును.

సంస్కరణ సంఘములు:— లాహోరులో సంస్కరణ సంఘముల యెదుట సాక్ష్య మిచ్చుటకు పాశ్చాత్యుల నెవరిని నియమించెదను. పంజాబునందు పాశ్చాత్యులసంఖ్యస్వల్పముగానున్నను వాణిజ్య సంఘముల ప్రధానోద్వోగుల సాక్ష్యమును పుచ్చుకొనవలసనని నివిలు మిలిటరీ గజెటు వ్రాసినది. సాల్వేజర్ ప్రభువు మున్నగువారు 4-వ తేదీ ముదయమున రిక్తి గంటలకు లాహోరుకువచ్చిరి. ఓడ్యారుగారును ప్రముఖులును వారికి స్వాగతమిచ్చిరి. పిమ్మట నందరును విడివిడి కేగిరి. బెన్రీ సక్రూగార్లు రాజురేంద్రనాథుగారికిని రాష్ట్రీగారు దునిచందుగారికిని ఆతిథ్యముగా నుండిరి. నెతిల్వాడుగారు రాతేను. 4-వ తేదీ మొదలు 7-వ తేదీవరకును లాహోరునందు విచారణ జరుగును.

అట్టుకునుండలమున బండిపోటులు:— 5 గురు బండిపోటువారిలు అట్టుకుజిల్లాలో చాల దోపిడలు జరుపుచున్నారని. వీరిలో 4 గురు గవర్నంగలు. నవంబరు నెల 2 వ తేదీని నల్లూరులోను 27 వ తేదీని మిన్వాలోలోను దోపిడులు జరిగినవి. రెండు గ్రామములలోనుగూడ వారిలో నొకడు దోచుకొనవలసిన యింటిపై నెక్కి గొరుకులను తుపాకితో దెవరించుచుండగ తక్కినవారింటివారిని బాధించుటయే జరిగినది. నల్లూరు యింటియజమాని పుత్రుని నిర్బంధించి రు 5000 ల నిచ్చినగాని వదలవలసిరి. యజమానయొద్దగు 600 లు లోటుగా నుండగా నెక్కు ఇరుగుపొరుగువారి నడిగితెచ్చి దొంగలకిచ్చెను. మిన్వాలోలోగూడ వారట్లే ఒక హిందువును బాధించి రు 8000 లు తీసికొనిపోయిరి. వారిదగ్గర తుపాకులను పిస్తోళ్లను కలవు. వారివలన ప్రజలకు బాధవిమయ కలుగలేదు. పోలీసువారు వచ్చులోపల వారు పారిపోయిరి. పోలీసువారు క్రద్ధతో నశ్వేషించుచున్నారు.

వేంకటగిరి రాజవిద్యుదుల దానసతి గృహము:— ఆంధ్రపత్రికలం బరికించుట స్వీయగౌరవమునకు భంగకరమని తలచికో, “విద్యార్థులెటులపోయిన మాకేమి మేము నుఖులముగ నన్నారము గదా” యని విలపించుకొని తెలియదు. మాకన్నముల విస్మయము జేయుచు ఆంధ్రపత్రిక యం దిదికలు కొకమాట వ్రాసి యంటిమిగాని కార్యనిర్వాహకసభ్యులు సంచలనము జూపినవారుకారు. సభ్యునియొక జనసమయమున నన్ను పట్టదల సభ్యుకొంగురులయందుండుట గొప్పవారి లక్షణమునకు వ్యతిరేకము గదా!

రంగూనులో గతవారము 297 గురు ఇక్ష్వామంజు పీడితులైరి. 155 మృతిసూదిరి. నిశ్చితికోజున 15 గురే పోయిరి. ఈ అంటువ్యాధి తగ్గుచున్నది.

సర్. ఎం. విశ్వేశ్వరయ్యగారు:— త్వరలో విశ్వేశ్వరయ్యగారు మైసూరు దివానుపదవిని చాలించుకొనెద రని వదంతులు ప్రజలుచున్నవి. కొన్ని రాజ్యాంగ మార్పులు కలుగ నుండుటచే ఈయన దివానుగ నుండుటకు వీలుపడదు. తక్షణమే దివానుగారు పనిచాలించుకొనెద రని నిమ్మటకు తగిన దృష్టాంతము లేదని తెలియుచున్నది. విశ్వేశ్వరయ్యగారు నెలవుమాటగూడ నిజముగాదని తెలియుచున్నది. ప్రభారం జక మగు పరిపాలనావిధానమును ప్రకటించుటకు మహారాజుగారు ప్రయత్నించుచున్నారని ఆనెతిదరలు విని యుజ్జ్వలము అందుచే యువరాజును పరిపాలనావిమయములందు జొచ్చుటకు నూచించబడినది. దానిని ప్రజలు కోరిరిని గూడ తెలుపబడుచున్నది. అదే ప్రభారము యువరాజుగారు పరిపాలనమున అధికారమును స్వీకరించెదని గూడ తెలియుచున్నది. విశ్వేశ్వరయ్యగారిని తప్పించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్న వని గత నవంబరునుండి వినుచున్న సంతతియే కాని యిప్పటి వదంతులు కొంతవరకు నిజమై యుండవచ్చును. నేటి రాత్రి దివానుగారు మైసూరు కేగెదరు.

బొంబాయి ప్రజాసభ మేరీపునారి సభనుగూర్చి జిన్నాగారికి వ్రాసినలేఖకు జిన్నాగారు మరల ప్రత్యుత్తరమును వ్రాసిరి. ఈసభ రాజకీయసంబంధమైన సభ గాదని మీరు వ్రాసితిరి గాని ప్రజల న్యాయుగు శాంఘముందు సాధుభూతిని చూపినందులకు రాష్ట్రీజున కత్యధికమగు సేక చేసినందులకు వెల్లింగ్డప్రభు దంపతులందు బొంబాయి రాష్ట్రీవాసులకు గల ఆత్మధికప్రేమను కృతజ్ఞతతో వెల్లడించుటకని వ్రాయబడుటచే రాజకీయ సంబంధము స్పష్టమైనది. ఆ రాజకీయ సంబంధము చాలతీవ్రమైనదిగ గూడ నున్నది. మీరు తెలిపినవరకు లసాధారణములు. చాటివలన వోచుల సంఖ్యకు సరిగ నిర్ధానిత్యము వీలుండదు. సభకు 4-80 కు గాక 6-80 కు జరువవలెను.

అభ్యుత్థుని సభలోనే నియోజింపవలెను లేదని ముందుగా రెండుపక్షముల వారును కలసి ఆలోచించి నియోజింపదగును. ఈ తీర్మానము వివాదాస్పదమగుటచే నిందు క్రత్తిగారి పేరునగూడ కర్తుట సముచితము గాను. దీనిని వెల్లింగ్డకు ప్రభువు నివయమున మామై ప్రత్యేకించి ప్రత్యిగారిని గూర్చి మరయొక తీర్మానము నుపపాదించిన అతీర్మానము నిర్వివాదముగ నామోషింపబడును. సవరణకు 48 గంటల వ్యవధి చాలును. మొదట సభ్యులందరును సభాసభ్యుభాగమున సమావేశమై ఓట్లు పుచ్చుకొనునపుడు అనుకూల ప్రతికూల ఆవరణలలోని కేసున ప్లేగ్సులు చేయవలెను. సభకు రాష్ట్రీజు వివరములను పరిష్కరించుటకు రెండుపక్షములవారును చెరి ఆరుగురిని నియోజింపదగును. సభావ్యయమున సర్ధభాగమును మేము భరించెదమని జిన్నాగారు వాగిసిరి.

ఒక స్త్రీదను మరణము:— నెల్లూరు జిల్లాకోర్టు స్త్రీదను శ్రీనివాసపురము వెంకటేశ కన్య, బి. ఎ. గారు నిన్న ఉదయము 5 ఘంటలకు స్వర్గము లెనందుకు చాల దుఃఖముగ నున్నది. వెంకటేశ కన్యగారు మైసూరురాజ్యములో పుట్టిచు దాసులో బి. ఏ. పొగుచేసి కొడకు లోనుగ ప్రశ్నలులందు ఉపాధ్యాయులుగనుండి 1884 సంవత్సరము నెల్లూరిలో స్త్రీవరకు బ్రవేశించి 84 ఏళ్లు వ్యాధిగా స్త్రీవరకువేసి కీర్తిగాంచిరి. వీరు సౌభ్యమూర్తు లందరును. ఎవ్వొకరకు చేత వచ్చినంత సమానులు జేయుచువీరి. వ్యాజ్యగాండ్రోకు కడు ప్రియులుగను విశ్వాసకాత్రులుగను స్త్రీవరపు బి.పి. ఆగ్రగణ్యులై న్యాయాధికారులయొద్దకు పోడి స్త్రీవరమొదలను మ్యాగిజెండి కుర్త మశిమ్ములై తీసుమాత్ర గడవీరి. నెల్లూరి వకీళ్లందరు మీటింగు కేసి వారి పటులను వ్రాయుచి తమలై బ్రతీలో నుంచునట్లు తీర్మానించిరి. వారి కుటుంబమునకు పరామర్శ జాబులు పంపిరి.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు కనివారం 7-12-18 తేది బెజవాడలో శకుంతలా నాటకము (1885) ప్రదర్శన మొనర్చెదరు.

Towards Peace.

(G)
(Reuter's Agency)
—10—

Great Britain

Queen Mary Denounces

Shameful Ill-Treatment of Prisoners.

LONDON, December 4.
Queen Mary greeted returning war prisoners at Cannon Street station and shook hands with many of them and denounced the shameful ill-treatment they had received.

Marshal Foch's Farewell.

Surrender of Ex-Kaiser and Crown Prince Demanded by the Allies.

London, December 4.
Marshal Foch in a farewell message expressed his gratitude for the unforgettable reception which exactly reflected the sincere and intimate union animating us on the battlefield and jointly enabled us to whack the common enemy.

It is understood that Inter-Allied Conference unanimously agreed to demand the handing over of the Ex-Kaiser and Crown Prince in connection with breaches of international law in war time.

The Inter-Allied Conference, The Imperial War Council.

Unanimous Conclusions Arrived At.

LONDON, December 4.
It is authoritatively stated that the conclusions reached by the Inter-Allied Conference were submitted this morning to the Imperial War Council for endorsement before adoption as agreed items of policy to be pursued at the Peace Conference. The Prime Ministers of Canada, Newfoundland and Australia, Mr. Long, Mr. Montague and other Ministers who did not take part in the Inter-Allied Conference attended this meeting which lasted half an hour. After which the Inter-Allied Conference deliberated for some time, when the War Council was called in to attend joint sitting; this lasted an hour and marked the conclusion of the Conference. It is emphatically and unequivocally declared that the Allies absolutely agree and have the backing of the representatives of the entire British Empire. It is confidently anticipated that French and Italian opinion will support the Conference's conclusions.

Peace Time Amusement. London's Fancy Dress Ball.

LAHORE, December 4.
LONDON, December 3rd.—The "Victory fancy dress ball" at the Albert Hall last night was attended by 4,000 dancers. Although it was held in aid of the Nation's tribute to the nurses, it is regarded, as making London's return to peace time amusements.

The Arab Campaign. King of Hedj-z's Loyalty.

London, November 27.
In connection with the visit of Sherif Faisal, son of the King of Hedj-z, to England, the "Times" which is publishing a series of articles on the Arab campaign emphasises that the King of Hedj-z joined the Allies not when their victory was in sight but soon after the fall of Kut, and his loyalty to the Allies has never wavered. The "Times" also refers to the splendid work of the young English officers serving with the Arabs, the story of which has yet to be told. The paper emphasises the importance and difficulties of the Arab campaign and says the splendour of the early Arabian Empire was one of the marvels of history. A nation that once achieved such brilliance must have the root of future greatness within it if only circumstances are favourable.

Release of Steamers. Admiralty's Action.

LAHORE, December 4.
London, December 3rd.—The Admiralty is hastening to release commercial steamers employed as auxiliaries and preparing to evacuate the large space they at present monopolise in the principal ports clearing for the sea. It will be an enormous task.

The Silver Market.

LONDON, November 23.
Messrs. Montagu's silver report says:—Market is steady in tone. The two million ounces purchased in America and held there for months pending licenses for shipment have been consigned to China. Shanghai exchange shows little change.

Victoria Cross Awards. For Brilliant Air Fights, Captain Barker.

LONDON, December 1.
The "Gazette" announces that the Victoria Cross has been awarded to the following officers of the Royal Air Force in recognition of bravery of the highest possible order. Captain William George Barker D.S.O. with Bar, M.C. with two bars. On the morning of 27th October Captain Barker shot down an enemy two seater over the Forest De Mormal. Simultaneously a Fokker biplane attacked him and he was wounded in the right thigh but managed to shoot down the enemy on fire. He then found himself in the midst of a large formation of Fokkers who attacked him from all directions. He was again severely wounded in the left thigh but drove down two of the enemy. He then lost

consciousness and his machine fell out of control. On recovering he found himself again being heavily attacked by a large formation. He singled out a machine and deliberately charged and drove it down in flames. His left elbow was shattered in this fight and he again fainted. On recovering he found he was still being attacked but in spite of severe wounds he dived at the nearest machine and shot it down in flames. Greatly exhausted he dived out of the fight to regain the British lines but he met another formation which attempted to cut him off. But after a hard fight he broke up the formation and reached the British lines where he crashed on landing. Altogether Captain Barker destroyed fifty enemy machines.

Lieut. Beauchamp.

Lieut. A. W. Beauchamp Proctor D.S.O. M.C. with Bar D.S.O., has conquered fifty-four foes destroying twenty-two enemy machines and sixteen enemy kite balloons, and driving down sixteen enemy aircraft completely out of control. His work in attacking enemy troops on the ground and in reconnaissance is almost unsurpassed in brilliancy.

France

President Wilson.

To Reach Paris on December 13.

LONDON, December 4.
BREST—President Wilson will land on December 12th and reach Paris next day.

The Disorder in Russia.

French Press on Situation.

PARIS, December 3.
Havas agency states that the French Press discusses the question of the disorder in Russia saying that the European economic equilibrium depends upon wheat from Ukraine and that nations such as the Czechs-Slovaks, Poland, and Roumania cannot be created with the present existence of Bolshevism. It is therefore the duty of the Entente to place at the disposal of the partisans of order a military force as a protection against the army of the Bolsheviks. With an Entente force as the nucleus a truly Russian army could be created.

N. France Railway System. Mail Runs between Paris and Lille.

London, December 4.
PARIS.—Beginning to-day a mail train will run between Paris and Lille. Some time will be required before the railway system in the whole of Northern France is in working order.

Germany

Germany's Mine Fields. A Serious Statement.

LAHORE, December 3.
LONDON, December 3rd.—The Germans say that some of their mine-charts were destroyed during the recent confusion.

"Kaiser's True Army." Counter Revolution Expected.

LAHORE, December 4.
LONDON, November 28th.—A Dutchman from Bremerhaven interviewed by the Hague correspondent of the "Times" said that the Kaiser has many friends in Germany and that an early attempt at a counter-revolution is to be expected. Many soldiers and about a third of the population are what is called the "Kaiser's true army." Although reduced they are very much alive and are commanded by devotees of the Kaiser. The food situation is better than it was a few months ago.

Deplorable State of German Army In the East.

London, December 4.
COPENHAGEN.—The German People's Commissary Barth deplores the situation of the Army in the East which it is feared may suffer the fate of Napoleon's army in 1814.

Life of the Present Imperial Legislative Council.

Prolonged till July 1920.

DELHI, December 4.
A Press Communique says:—The terms of office of additional members of the Imperial Legislative Council expire with few exceptions between 28th of July and 16th of August 1919. Under the existing regulations for nominations and election of additional members the Governor-General has power to extend the terms for a period not exceeding six months. The Government of India have now decided with the approval of the Secretary of State in Council to amend regulations so as to admit of an extension of the terms of office of additional members for a period of one year. In exercise of the power so taken, it is intended to issue orders which will keep the present council in existence till 1st July 1920. The Government of India hope to be in a position shortly to make an announcement in regard to Provincial Legislative Councils.

Burma Rice in Bombay.

DELHI, December 4.
Considerable quantity of Burma rice are now arriving in Bombay and being distributed through the controllers where supplies are deficient. The recent rain in Central Provinces has saved much of the young crop. It has also done good in Central India.

It is understood that heads of provinces will be assembling in Delhi about the middle of January next to confer with H. E. the Viceroy.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

—10—
(BY WIRE.)

Delhi

An investiture will be held at Delhi in connection with the Chiefs' Conference in the latter part of January.

Calcutta

Provincial Police Service.

Views of National Liberal League.

CALCUTTA, December 4.
The National Liberal League expressed their views regarding the recommendations of the Public Service Commission in the Provincial Police service. The League is opposed to the division of service into imperial and provincial. They suggested two classes of service the first class consisting of Superintendents and Assistant Superintendents and the second class from Inspectors downwards. As regards recruiting in the first class the league suggests simultaneous examinations in India and England. For the sake of gradual evolution a considerable European element may for some length of time be continued.

Instructional Class in Agricultural Statistics Etc.

For Indian State Officials.

CALCUTTA, December 2.
In pursuance of a resolution passed at the Conference of Ruling Chiefs last year the Government of India has decided that a small instructional class should be held in the Department of Statistics, Calcutta, for four weeks in December 1918 for the training of state officials in the methods of collection and compilation of agricultural and other statistics. Accordingly Mr. Mahamad Rahamatullah Khan of Hyderabad, Mr. S. N. Bhaagar of Baroda, Mr. T. Ramaiya of Mysore, Pundit Raghupandan Prasad Tewari of Rechna and Mr. Lambers of Dhar are attached to the Department of Statistics from 2nd December.

The Hon'ble Sir George Barnes, Member of the Viceroy's Executive Council will be in Calcutta from 12th to 21st December both days inclusive. He will attend the office in Council House Street and will be glad to meet commercial men who desire to interview him.

CALCUTTA, December 4.
Owing to the prevalence of influenza and under the advice of the Surgeon General to the Government of Bengal the thirtieth session of the All India Sub-Assistant Surgeons Conference which was to sit next week has been postponed to 23rd, 24th and 25th January. In connection with the Conference there will also be held sanitary scientific and indigenous drugs exhibitions.

Burma

Burma's Silver Wedding Present.

RANGOON, December 4.
Lady Craddock has received the following telegram from Lady Chelmsford, dated Delhi 3rd December:— "Heartiest congratulations to yourself and the women of Burma on the splendid contribution to the Silver Wedding Fund. I know that the Queen Empress will be touched by this proof of respect and affection of the women of Burma."

The Burma Constitutional reform proposals will be published next week and one month will be allowed for criticism.

RANGOON, December 4.
The influenza deaths in Rangoon last week number 155 out of a total of 297. Yesterday's figure was 15 and the epidemic is apparently diminishing.

Bombay

Mr. Jinnah's Letter to the Sheriff.

BOMBAY, December 4.
With regard to the Willingdon Memorial Public Meeting called by the Sheriff the counter requisitionists have sent a reply to the letter addressed by the Sheriff to Mr. Jinnah. In the course of it they say that the resolution proposed to be moved by the requisitionists states that by their constant and genuine sympathy for legitimate aspirations of people Their Excellencies have endeared themselves to all classes in western India and it proposes to place on record the deep sense of gratitude entertained by the citizens of Bombay for the eminent services rendered to the Presidency by Their Excellencies Lord and Lady Willingdon. Thus two issues of political character are directly raised and these are matters of acute political controversy. With regard to the proposals put forward by the Sheriff on behalf of the requisitionists the reply says that the conditions laid down are of the most unusual character. Some of those conditions will not help to secure fair and independent vote by those attending the meeting. They suggest that the time for the meeting should be 6.30 instead of 4.30 P.M. The Chairman should be elected either by the meeting or beforehand by agreement at a Conference between the two parties. They regret that the name of Lady Willingdon should have been identified with this controversial resolution. Had the resolution been confirmed by Lord Willingdon the second resolution regarding Her Excellency could have been submitted to the meeting and allowed to pass without controversy. They consider that 48 hours notice of amendment is sufficient. With regard to the proposals

By MBAY, December 4.
A Bombay Government Gazette extraordinary says:—
His Majesty the King has been pleased to approve
the appointment of Mr. E.M. Pratt, I.C.S., to
be Puisne Judge of the High Court of Bombay in suc-
cession to Sir Frank Beaman, Kt, retired with effect from
the 6th November 1918.

BOMBAY, December 4.

Punjab

LAHORE, December 4.

The Committee will begin the examination of witnesses from to-day and will conclude their sittings on Saturday, the 7th December.

LAHORE, December 4

Dacoits in Attock District.

LAHORE, December 4.

South India

BANGALORE, December 4.

The Dewan leaves for Mysore to-night.

ALLAHABAD, December 4.

Latest Telegrams.

LONDON, December 4.

LONDON, December 4

LONDON, December 4

London, December 4

London, December 4

London, December 4

officially announced th

ops " from Finland says

LONDON, December 4

London, December 4

LONDON, December 4

London, December 4.
PARIS.—In the Chamber the Minister of Finance announced that subscriptions to the new loan approximated twenty billion francs.

BOMBAY, December 5.
A Junagad message says a philanthropic Gujarati lady who prefers to be anonymous has just donated twenty five thousand rupees towards the building fund started in connection with Surat Mahila Vidyalaya.

చాగల్లు యూనియన్లు

సభ్యులు విచ్చేదము చేయుట.

పాఠశాలలు పంచాయితీకి వశపరచలేదు.

1410 నెంబరు గవర్న మెంటు ఆర్డరు ననుసరించి స్థాపించిన గ్రామ యూనియన్ పంచాయతీని ఎలూరుతాలూకా బోర్డు చెసి డెంటువారు దిగువ కారణములను బట్టి నిరాదరణ చేసినట్లు తోచుచున్నది. యూనియన్ పంచాయతీ సభ వారు తాలూకా బోర్డువారికి పంపిన తీర్మానము కాపీల ప్రతులమీద ఎప్పుడేవిధమైన యు తర్రులూ పంపలేదు.

పంచాయితీసభకు సంబంధించిన కార్యనిర్వాహకమండలి
సెలవేర్లుబట్టి లోకల్ డివిన్యూ ఆఫీసర్లుగాని స్థానికస్వపరి
పాలన కౌశలవారు గాని యెంతమాత్రమును సహాయభూతులు
కా లేదు.

1918-19 సంవత్సరము పూర్తికావచ్చునున్నప్పటికి
ఇండ్లపన్న డిమాండు నోటీసులు పూర్తిగా నమలుజరుపలేదు.
ఇండ్లపన్నల కనూలు పారించబడలేదు.

తెండినరతులు బట్టలు కిర్సనాయిలు మొదలగునవి అన
నరమయిన పదార్థముల ధర లధికమగుటవలన బీదలవల ఇండ్ల
పన్నులు ఇచ్చుట కష్టముగ నున్నది. -

ఏలూరు తాలూకాబోర్డు ప్రతిదేంటు ఆఫీసునుండి కఠిన వడిన 584-595 of 18-20-11-18 సెంటరుగల యుత్తర్యులను బట్టి కొందరు అర్హులగు ఇండ్లకన్నులు తగ్గించుటకు యూనియనువైరుమన్ గారికి త్రాసినటు పుట్టిన అర్హులను ప్రవేశిం దేంటు గారికి అర్హులైనట్లుగానికి పశ్చులు తగ్గించుటకు చున్నవను వదలి గ్రామములో ప్రబలియుండెను. ఇంతవర కును వివరించిన కారణములవలన యూనియను పంచాయ తీని సభ్యులు విశేషము చేసిరి.

మొదటి రామచంద్రపురము తాలూకానభ.

సన్మాన సంఘసభ చిలుమూరి వేంకట్రామయ్యవారు
యును (బి. ఏ. బి. ఎల్) గారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. కా
నాడ వాస్తవ్యులగు దుగ్గిరాల వేంకట నూర్యప్రకాశరావు
గారు (బి. ఏ) సభాధ్యక్షులుగా నియోజింపబడిరి. ఈనె
15-వ తేదీని రామచంద్రపురమున సభ జరుగును. సభ్యు
రుమురు రి లి లు. ఫోజనవ్యము రి అలాలు. క్రుతినిధులను
నియోజించుటకును చిత్తు తీర్మానములను సూచించుటకును
తాలూకాలోని గ్రామములవారును ప్రజాసంఘములవారును
కోరబడిరిని తంతివార వదిలెడి.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

జేవనసామము బ్రష్టిల యెన్నిక.

అంధ్రప్రదేశ్ సాంఘికసభ:

అయ్యో, డిసెంబరు 16 తేదీ నూతన బ్రష్టిలను ఏర్పాటు చేయటయే జొన్నవాడ శ్రీకామాక్షి, మల్లిఖార్జునస్వామి జేవనసామము సభ కోర్కెవాద ప్రధాన యోజనా. నెల్లూరుజిల్లా అంధ్రప్రదేశ్ సాంఘికసభ నెవరైనా బ్రష్టిగ నుండుటకు ఇష్టపడినయెడల అట్టిలను 6 తేదీ వరకు తీసికొనుచున్నాడు. అవి సబ్ జడ్జిగారికి స్వంతముగా చేర్చవలయును. స. మానుమంతరావుకేర్ల, ధర్మరక్షణసభ యేజంటు.

II

హిందూయువజనసంఘము

అంధ్రప్రదేశ్ సాంఘికసభ:

అయ్యో, ఈ సంఘము 1860 సంవత్సరము అష్ట ప్రకారము రిజిస్టరు చేయబడినది. మున్సిసిపల్ గారు 60 రూపాయలు సంవత్సరపు చందా ఏర్పాటుచేసినారు. ఆంగ్లోవర్ణాధిపత్య లిచ్చుటకు మేజిస్ట్రేటుగారు తెచ్చించినారు. మోతే గంగరాజు జమీందారుగారు రు 800, పెద్దాడ సాంబశివరావుపంతులు గారు రు 200 లాభియగుట ప్రస్తుతములు భాదాగారమున కిచ్చినారు. కాశ్యోభవనమునకు ప్రయత్నించుట నడచునున్నది. పురజముల సమావేశముచేత ప్రార్థన.

గ్రంథి నామమూర్తి

ఏలూరు.

కాశ్యోదర్శి.

III

గ్రామ నాకర్లు.

అంధ్రప్రదేశ్ సాంఘికసభ.

అయ్యో, ఇటీవల దయాళువులగు ప్రభుత్వమువారు చిన్న ఉద్యోగముల కందరకు 1918 సెప్టెంబరు నెల మొదలు 1919 నుం. మార్చి నెలవరకు యాదృష్టము లభింపజేసి కాంక్షను చేసినట్లు ప్రచురపరచి నున్నాడు. అయితే గ్రామ నాకర్లకు మాత్రము ఇప్పటివరకు ఈ అంశము చూపుట లేదు. గవర్నరు మెంటువారు "యదృష్ట (వార్) అలవెన్సు" గ్రామ సిబ్బందికి కాంక్ష కోరదయ్యెనుచుచిరా? లేదా? ఇందుకు జవాబు తాము గాని లేదు ప్రతిపాతకులు గాని ప్రతిపాతకులను దెలుప ప్రార్థింతుము.

అట్లు వారికి వై అలవెన్సు మంజూరు కాని యెడల దొరతనమువారి కరుణ వారిమీద ప్రవహించవలయుటకు వీరి దురదృష్టము గాక మేర కారణ మేమిస్తుంది? నెల్లూరుజిల్లా. ఒక గ్రామ మునసపు.

IV

కేదారఖండము.

అయ్యో, కవిమలాలంకారవరు శ్రీ గాధకవి సార్వభౌముడు స్కాందపురాణ ఖండములయందలి కాశీఖండ భీమఖండముల సాంధ్రీకరించి తద్వంధ్ర చుహాల్కెయ్యము ననేకవిధముల క్లాఫించి కృతకృత్యుడయ్యెను. ముగిసిన ఖండముల కవిజనము లాంధ్రీకరించిరి. అం దే డెంబి ఖండములు మాత్రము ముద్రింపబడినవి. పూర్వోక్త ఖండములలో నొక్కటి యై పెదపాటి సోమనాథుని యాంధ్రీకరణముగల యేడా క్యాసమున పక్ష్య కావ్యమొందు జీర్ణ సుత్రములగ అది వాకగపడి. కొండవీటి కాశీతములయంద దిగి నున్నవారు ముత్తములవరుసంబోలు అక్షరముల లిఖింపబడియుండెను. ముద్రితగ్రంథముగా నేమో యని విక్రమగంగంధట్టికల గొన్నిటిని జూచినాడను గాని అంధ్రీకేవారఖండము కా కనుపించలేదు. కవిత్వము చాిత్రాపాక మనునందును. పరిశుభదరసోదంచితములు వృత్తములు. శైలి మనోహరము. కవి యాశ్వాసాంతగద్యము: ఇది శీరుత్స కలనుకవిజనమిత్తి యర్చియామాత్యపుక్తి సరస కవిచాధుర్య పెదపాటి సోమనాథప్రణీతం బయిన శ్రీమతే భారఖండమున..... అని వ్రాయబడినది. ఇక్కవినివాసగ్రామాదుల నిర్ణయించుటకు తీగనయాధారములెవ్వియు గానరావు. కాని తన్ను గురించి కృతిభర్త కం. ఘనని పెదపాటి సోమని, నాఘని కాండీశ్వగోత్రు వాప స్తంబ..... తత్వజ్ఞుని గనుగొని..... అని యనుట కాండీశ్వగోత్రుడనయ్య ఆరస్తంబ

తిక్కనజయంతి

I

నెల్లూరు

నెల్లూరు ప్రాగైశివు యూరియన్ వారి యజమాన్యముక్రింద "తిక్కనజయంతి" 1-12 18 తేదీన నెల్లూరు పౌరసభాసభిరమున నుహవిధముతో జరిగింది. విజయనగరము సంస్కృతివిద్యాలయ ప్రధానోపాధ్యాయులు లగు బ్రహ్మ శ్రీ బ్రహ్మచర్యోపాధ్యాయ తాతాసుబ్బయ్యయ్యును కాస్తుల వారధ్యకులయగ నుండిరి. వెంకటగిరి రాజాగారి ప్రామాణ్యము ప్రధాన తెలుగుపండితులు నెల్లూరు పార్థసారధి అయ్యయ్యును ప్రధానోపాధ్యాయులు. (బ్ర. పురుగు నీతారావు కాస్తులవారును ఉపన్యసించిరి.

అధ్యక్షులు భాగతము పంచమవేదమును వివరమునై కొంతజెప్పి భారతప్రామాణ్యమును నెలకొల్పిరి. అంధ్రభారతము కాంతానమ్మిలగును కావ్యమునుటకే ప్రభు గుహ్య త్సమ్మితాదులవంటి విభుత్వమును ప్రాచీనము వాద్యాత్మిక పరకత్వ ప్రభుత్వములగు ధర్మకర్త సమత్వజాతీయతను జూపగవని యాంధ్రీకరింప బడవలె నని వెల్లించి నన్నయచరన వలెగాక తిక్కన కవిక యాంధ్రలోక సామాన్యభాషయందు గూర్చుబడినదనియు తిక్కన భాగతము తేనివో యాంధ్రభాష యని చెప్పగవనె యుండదనియు సంస్కృత సమములగు పదములే తెలుగు వాద్యములమై యుండుననియు జెప్పిరి. నన్నయ ప్రయోగింపవలె రూపములు సంఘము కొన్నిటికాపి తిక్కన కాలమునకే నన్నయప్రాసిన తెలుగుపద మాన్యముగ కాగిరంభించినదని సోపాహరణముగ స్పాపించిరి. తిక్కన తెలుగు ఆత్మికమైన తెలుగు గాదనియు దానిని "నెల్లూరు తెలుగు" కొందరు ఇప్పటివారు తూలనాచుయందరియు నిన్నటి యువనాగ్రహణలలో నొకరగు నీతారావుయ్యగారు సోమత్వముగ జెప్పగ, ఆధ్యక్షులు అట్లు తూలనాచుట వ్యాధియు గాదనియు నెల్లూరు వారు మాటలాడు సామాన్యపు తెలుగును జరిగించిన తిక్కన తెలుగును పోలి విశేషభాగము గ్రాంధికభాషా తుల్యమై యున్నాడనుచున్నదనియు నెల్లూరు తెలుగును ప్రశంసించిరి. ఈ కాలమున లోక వ్యవహారభాషగాని సంస్కృతమును ప్రస్తుతములవలన నేర్పర్యజనలసి యున్నదనియు తెలుగు అట్టిదిగాక జీవద్భాష యైన లోకవ్యవహారమున నున్నందున ఇటువంటి లెసగుండ బంధించి యుండుటకు వలకుగాదనియు వ్యవహారములో నుండు భాషకు వ్యాకరణము లేర్పడవలయునె గాక యేకాలములనో ప్రాసిన వ్యాకరణమువారమే జీవద్భాష నిమిద్దె యుండవలయు నని గోరుట పరికాదనియు ఇతరు వ్యవహారములలో నుండు ప్రయోగముల పుష్కలము వ్యాకరణము లేకపోవుట వైయ్యాకరణుల తత్వముని చావలెననియు జెప్పిరి. అంధ్ర కల్పనింపాదనని అహోబిల పండితీయములనై ప్రమాణములుగ నైకొన్ని తిక్కనాదులు ప్రాసినగ్రంథములు అప్రమాణములగు ననియు యాశావిధియోగమెవ్రావడు కరణమై యుండవలయు ననియు కాసిందిరి. తిక్కన కవిత్వమునుకలది జైవిద్యము రస సోమణము భాషాసౌఖ్యము స్వచ్ఛందముననుకూలము వానిం గూర్చి దీక్షముగ బ్రశంసించిరి. పార్థసారధి అయ్యంగారును కవిత్వ విశేషములగు గూర్చి విస్తరించిజెప్పిరి. తిక్కన కవి బ్రహ్మయనబడుటకు గాణముల సమగ్రములుగ జూపిరి. శైలియు శీలియు జాతులకై కొన్ని పద్యముల జదివిరి.

మాత్రుదేవియు వ్యాధికమయ్యెడి. కృతిశ్లేషము..... కావయ మంత్రునిగని సమగ్రీశ్వరసంజేయముకే ఆటటుబట్టి కావయమంత్రుని యనియు— సాంధ్రభాషావైభవం బొనర్చి వాపేర పండితులు జేయుచు బహుమానపూర్వకముగా గన కాంబరావలగ గట్టినిచ్చియూపిన నన్నయమంత్రితేభుం గృతి నామమనినేని ఇయ్యవోచుటయు చెప్పందోడంగి తత్వారంభమున కుభిషిష్టార్థముగా గృతిశ్లేషయన కధీశ్వరుండయిన బొప్పభూపాలు వంశావతారం బభినర్తించెదనుట బొప్ప భూపాలుమంత్రితత్వమనియు ప్రధుమయ్యె. ఈ విశిష్ట గ్రంథము నుద్ధరింపుటలంపునో ఈ గ్రంథమును మహాజనుల కర్పించితి. ఎవ్వరికేని గ్రంథమునుద్ధరణోద్దేశముండి మరయ్యోప్రతియుండ ఈశ్రవణి మంపుమనవో కృతజ్ఞ తానందములతో నున్నుంచెద. మత్స్యచాయమున కనువును మరయ్యోప్రతిని నాకవ్య లేని బంపింవో కృతజ్ఞుడను. ఈమని,గుంటూరుజిల్లా. ముదికొండ కోటయ్యశాస్త్రి.

నీతారావు కాస్తులవారు ప్రస్తుతపు తెలుగుయొక్క ఉత్తమగూర్చి సామక్రీయముగ జెప్పిరి. తిక్కన తెలుగును "నెల్లూరు తెలు"గని ఇతరులు ఎత్తిపాడుచుటకుగూర్చి దీక్షము గ నుపన్యసించి తెలుగు ఇట్లు మోస్తయునకు పాలుగావలయునా అంధ్రీకరణమునకి పుట్టిలిల్లయిన నెల్లూరు ఇట్టినిందల నోర్వ దగునాయను మొదలగు సంగతులు సోక్తంతయుగ నుడివిరి. అంధ్రీకరణమున నెల్లూరువారు ఆహ్వానముజేసి అంధ్రీభాషా మతలికి బట్టినదౌర్వత్యము నెడరాప సాతులని ఘోషించిరి. అంధ్రీవాక్యము వ్యాపనమున కెంతయో యుపచరించుచుండు వానిల్ల వెంకటేశ్వరుగారికి ప్రాగైశివు, యూరియన్ వారు నిన్నటిపక్షలో బంగారు పతకము నర్పించిరి. ఈ వెంకటేశ్వరు గారు కీర్తిశ్లేషులగు వానిల్ల రామస్వామికాస్తులవారి కుమారులు. సంస్కృతాంధ్రీగ్రంథ పరికటనమున అశిథిల దీక్షుల వారు విద్యాలయములకు ధర్మరతనమందరములకు పుస్తకా గారములకు వీరి పాత్రముల ధర్మముగ నిచ్చిరి. మద్రాసురాజ ధానిలో సంస్కృతాంధ్రీ గ్రంథముల నన్నొత్తు ముద్రాణా లయములలో వానిల్లవారిది కడుప్రాచీనమైనది. అపూర్వగ్రంథము లనేకములు వారమ్యమొంది యున్నాయి.

ఆగ్రాసనాధిపతిగారికిని ఉపన్యాసకులకును అభిమందనములతో ఈ జయంతి జయపురముగ సమాప్తమైనది. ఈ జయంత్యుత్సవమును ఈ యూరియన్ వారు నాలుగోడ్ల నుండియు చేయుచున్నాడు. మొకటిపక్షకు చిలకమర్రి లక్ష్మీ నరసింహంగారులు రెండవపక్షమున కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణ మూర్తి శాస్త్రిగారును మూడవపాదకు బ్రహ్మశ్రీ వేదము వెంకటరావు కాస్తులవారును అధ్యక్షులుగ నుండిరి. ఏటేట ఈజయంత్యుత్సవము జరుగుటచే జరుగకు మత్స్యభాషయందు గొప్ప యభిమాన ముండుననియున్నది. తిక్కన జయంతిగాని ఇంకను ఇతరకవుల నుద్దేశించిన జయంత్యుగాని యూరూర జరిపిన తెలుగుజిల్లాలకు గొప్ప పురోభ కలుగును. భాషా ప్రియుక్తరాష్ట్ర విధానములకు అత్యంతమైన బలము కలుగును.

II

అనంతపురము.

ఈనెల 1 వ తేదీ సాయంత్రము హట్టి కృష్ణమూర్తి పుస్తకాలయమునక తిక్కన సోమయాజి జయంతి జయప్రదముగా జరిగింది. నూర్వచారానుణ కాస్తులవారి యగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద జయపరచెడు. పట్టపర్తికుడు జయపు విద్యార్థి పి. రామాచార్యులుగారు తిక్కనకవిజీవితముగూర్చి చక్కని వ్యాసన మొకండు చదివిరి. తిక్కనయ్య తన గద్యములలో జెప్పకొన్న వివిధజనారాధనవిధములను వాక్యములబట్టి, మాడ జేసియెడ నెక్కుడు నమ్రభావము చూపట్టుచున్నదనియు, "నమకాలమువారల మెచ్చరే కదా" యను నానుడి యన్వోక్తమైతిం గాలము గడవిన తిక్కన కేతవలమొక నన్వయింప దనియు, వారి జీవితవృత్తములనుండి మనమెల్లరు గ్రహించదగు నీతు లిచ్చియియు వై. వెంకటరావుగారు కొంత మెక్కి చక్కాసిందిరి. తిక్కన రూపము లేమికి దురస్థిమి బి. క రామకృష్ణశర్మ నందించిన జేవనగళ, గోతన కవికృత దశబహుచరిత్రములలోని తిక్కనను గూర్చి చేతుం బడిన పద్యములు కొంతమట్టుకు సాధనసామగ్రిసాహాయ్యంబులకు ననియు దానంజేసి యయ్యహాసీయుని నుందరాకృతిఁ జీతించుటకు ఇంతకు మున్నె యొకప్పుడు ప్రయత్నించిన జై కృష్ణరావు బి. ఏ. బి యల్ గారు అంధ్రప్రదేశ్ సాంఘికసభ కంఠ్యులగు చున్నారనియు ప్రస్తావించిరి. పిదప సగ్రాసనాధిపతిగారును హట్టి శంకరరావు బి. ఏ. గారు ను మరూరు లక్ష్మీనరసన్న యు. ఏ. గారును ప్రామాణ్య విద్యార్థుల గాదటిని భారత పరమయందు బరిశీలించి వారి యోగ్యతల నరసి, బిరుదు మాధవశర్మయ్యను బోలునకు ముదటి బహుమానమును, పి. గుబ్బరాజును బాలునకు రెండవ బహు మానమును నిచ్చునట్లు తీర్మానించిరి. తిక్కన కవికృత భారత నిర్వచనోత్తర రామానుజములే బహుమానములుగ గణింపఁ బడుట సమంజసమని వారు నూచించిరి. వైపరీక్షలో మూడవ వాడుగాఁ జేరిన నీలకంఠరావుకుఁ దనసహపాఠులు కొందఱు మెచ్చి యొక జేబుగడియారము బహు మానముగా నిచ్చిరి. అంత సగ్రాసనాధిపతిగారు తెలుగు భాషకున్న మార్గమున గూర్చియు, నన్నయ తిక్కనల కవిత్వమునా త్త్వమున గూర్చియు, మాతృకయైన మూలగ్రంథము సాంధ్రీకరించుటయందు వారలందరించిన పద్ధతిగూర్చియు రసాచిత్యమునకుఁ గొన్ని యుదాహరణముల జూపుచు నుపన్యాసముచేసిరి. భక్తిపూర్వకముగా వారికిఁ బుష్పాంజలి సమర్పింపబడెను.

భోర్లు నెంటు జారి గెజటు

డిసెంబరు 5 మంగళవారము

పబ్లికేషన్

మానసియులగు పద్వైద్య కౌశిలముగారు రిపోర్టును కమిటీయందు సభ్యులుగా నియోజింపబడినందున, మానసియులగు నార్మల మార్చి బాంపుగారు రివియూబోర్డు నామగన సభ్యులుగా మానసియులు రాబర్డు గ్రామముగారు రివియూ బోర్డు మూడవసభ్యులుగాను, మానసియులు అజిన్డీ ముస్లిము సాహెబు బహద్దరుగారు రివియూబోర్డు రెండవసభ్యులుగాను తాత్కాలికముగ నియోజింపబడిరి.

జిల్లా కలెక్టరు హెచ్. ఎస్. స్టోక్సుగారు ప్రభుత్వపు మునిసిపల్, లోకల్ బోర్డులకామ కార్యదర్శులుగా నియోజింపబడిరి.

బ్రాకస్టర్. ఐ. సి. ఎస్. గారు, స్టోక్సుగారి స్థానే కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరుగా నియోజింపబడిరి.

అధికారములు

బడ్జెటు సబుమేజిస్ట్రేటు వెల్లాల రామలింగశాస్త్రి, శ్రీ కంఠశ్యు, తిరుపతి సబుమేజిస్ట్రేటు చిత్తూరు శ్రీరమణి, గంజాములోని డిప్యూటీ తహశీలుదారు కడియాల పుగమోత్ర మపరతులు, కృష్ణా జిల్లాలోని డిప్యూటీ తహశీలుదారులు పోమయ్యజాల వరసింహయ్య, నడింపల్లి మానుమంతరావుగార్లు మొదటి సేరకులను విచారించి తీర్పుచెప్పటకు అధికార మియ్యబడినది.

గుంటూరు జిల్లాలోని మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు సిరాం వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు, సాక్ష్యమును ఇంగ్లీషున వ్రాసికొనుటకు అధికార మియ్యబడినది.

కాకినాడ : వానల అంబేద్కర్ త్యాగరాజులు పామరు గారు, పెనువల మేజిస్ట్రేటుగా నియోజింపబడిరి.

స్థానికకాళి

ఓరుగంటి సోమసుందర రావు పంతులుగారు విశాఖ పట్టణము తాలూకా బోర్డున కధ్యక్షులుగా నియోజింపబడిరి.

వేమూరి నారాయణరావు పంతులుగారు బండరు తాలూకా బోర్డున కధ్యక్షులుగా నియోజింపబడిరి.

శ్రీకాకళము పురపాలకసభ్యుల సంఘమునకు రావుసాహెబు సంగిశెట్టి వేంకటనారాయణనాయుడు, క్షుత్రి శంభు సింగుగార్లు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

కందుల వీరరాఘవస్వామిగారు రాజమహేంద్రవరము పురపాలకసభ్యుల సంఘమున కధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

పేకదావుడు సాహెబు బహదరుగారు పల్నాటిమిడి పురపాలకసభ్యుల సంఘమునకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విశిక్వెట్టి కొండశ్యు శ్రేష్ఠిగారు నంద్యాల పురపాలకసభ్యుల సంఘమునకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఉరకర్తూరు నల్లపల్లెగారు బల్లారి జిల్లాబోర్డునకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

లింగం వేంకటకృష్ణయ్య శ్రేష్ఠిగారు కర్నూలు తాలూకా బోర్డునకు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

దిప్రూరి నల్లపల్లెగారు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

అధికారము

ఏలూరు పురపాలకసభ్యుల సంఘాధ్యక్షుడు సభ్యులచే, ఎన్నుకొనబడుటకు అధికార మియ్యబడినది.

విద్యాకాళి

కాకినాడలోని ఏతాపురము రాజాగారి కళాశాలయందు ఇంటర్మీడియటు పరీక్షకు మూడవక్రమానుసంస్కృతాంధ్రముల నేర్పటకు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారు అనుమతి యిచ్చినారు.

రిజిస్ట్రేషన్ కాళి.

సబురిజిప్టోరీలు చాగంటి మల్లారావుగారు గోదావరి జిల్లా పోలనరమునకు, తాడియలి చక్రపాణి రావుగారు కృష్ణా జిల్లా చల్లపల్లికి, బదలాయించబడిరి.

న్యాయకాళి.

చెన్నపురిలో న్యాయవాదులుగానున్న అనంతవారా యణ అశ్వయ, నారాయణశర్మగారు విశాఖపట్టణమునకు డిప్యూటీ మునిసిపల్ గా నియోజింపబడిరి.

హైకోర్టునకిటు చక్రయ్యగారు రాజగోపాల అయ్యంగారు, బండరుమనిసిపు సంతకం అయ్యంగారు సెలవునందు తచ్చునంతకు వారిస్థానే బండరుకోర్టు డిప్యూటీ మునిసిపల్ గా నియోజింపబడిరి.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Pier's Principle of Hyperaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c. charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on

Free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the Andhra Patrika to the [669] Erectruss (A. P. DEPT) Sole Agency for the East, Patana (Punjab) India.

గుత్తి డిప్యూటీ మునిసిపల్ కమిషనరీ గోపాలయ్యగారు, బెజవాడ టెంపరరీ సబ్ డివిజన్ కే. లక్ష్మీనరసయ్యగారు సాక్ష్యుల వాస్తవమును ఇంగ్లీషున వ్రాసికొనుటకు అధికార మియ్యబడినది.

పబ్లికేషన్ కాళి

కృష్ణా వెస్టరన్ జిల్లాలోని కాటాకలన్నియం 1918 సం॥ మార్చి 15 వ తేదీనండి జాను మాసారంభమువరకు ముము బడును.

పి. ఎస్. రంగనాథయ్యగారు గోదావరి టాంకు రిస్ట్రీక్షన్ స్క్రీము డివిజనుకు, ఎస్. ఎం. కామాక్షి సుందర శాస్త్రిగారు గోదావరి వార్డరను డివిజనుకు, అద్దగిరిగారు విశాఖపట్టణము డివిజనుకు, కె. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు గంజాము డివిజనుకు, ఎస్. వి. నూర్యనారాయణ అయ్యగారు గుంటూరు డివిజనుకు, ఎస్. వేంకటాద్రి నాయుడుగారు కృష్ణా కృష్ణరను డివిజనుకు, పి. వేంకట రమణరాజుగారు గోదావరి వెస్టరను డివిజనుకు బదలాయించబడిరి.

టెంపరరీ సబుఇంజనీరును కే. పల్లియప్ప పిల్లగారు సిద్దోటు డివిజను అధికారిగా నియోజింపబడిరి.

వైద్యకాళి

డాక్టరు టి. సి. జోసపుగారు భీమవట్టణము మునిసి పల్ అైద్యాధికారులుగా నియోజింపబడిరి.

డాక్టరు ఆర్. రాజగోపాలముగారు గుంటూరు జిల్లా వైద్యాధికారియొద్ద పనిచేయుటకు నియోజింపబడిరి.

ఫారెస్టుకాళి

డిప్యూటీ రేంజరు పార్థసారథినాయుడుగారు మోరి చెరువు డివిజను అధికారిగా నియోజింపబడిరి.

టి. ఎస్. నారాయణస్వామి శెట్టిగారు కడప జిల్లా ఫారెస్టు అధికారియొద్ద పనిచేయుటకు నియోజింపబడిరి.

కర్నూలు జిల్లా నల్లమలలోని చెయవాండ్ల ప్రత్యేకాధికారి సాంధ్యగారికి రెండు నెలల ప్రీవిలేజ్ సెలవీయబడినది.

మహమదు నాజీబు సాహెబు బహదరుగారు అప్పరు గోదావరికి ఫారెస్టు అధికారిగా నియోజింపబడిరి.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 13 of 1918. (1884) పిటిషన్ నం: - పోడిపాటి చంద్రయ్య.

ఇందునకు సకల మైకవానికి తెలియజేయుటకు మేము నగా కనిగిరి డిప్యూటీ మున్సిపల్ ఫయలు, ఐ. పి. 1918 సంవత్సరం 1 నె 18 యన వాదయగు పోడిపాటి మల్లయ్య భార్య, పోడిపాటి చంద్రయ్య 19 వ భర్తకు రామలింగ యావత్తు అప్పులను తీసుకొనుటకు గాను యా కోర్టులో వారను సబ్సి ఫీ కేటు యిచ్చుమని మనవిచేసుకొని యున్నది. గమక, ఆ మనవు దారునికి వుండెను బాధ్యతనుబట్టి మిగు ఆ డివిజనుకు కిచ్చు మున్నయెడల మియొక్క బాధ్యతను స్థాపించుకొనుటకు తగిన సాక్షి సాధనములు మొదలగు బుబ్బువులతో యా కోర్టు ఎదుట 1918 సంవత్సరం 11 డిసెంబరునెల 20 తేదీ లోగా హాజరయి తెలియపరుచుకోవలయును.

1918 సంవత్సరం నవంబరునెల 30 తేదీన నా చేవాలున్నా కోర్టు ముద్రయున్నా చేయుటద్దది.

District Munisiff.

సర్ జాను హ్యూఎటు గారు:— మెనపాపేమియాలో అర్థికవిషయములను పరిశోధించుటకు, సైనికాధికారుల వరు మునకుండి అధికారమును ప్రశాధికారుల స్వాధీనము చేయుటకు వ్యవసాయము ఆహారసమృద్ధి మున్నగు వారిని పరిశీలించుటకు సర్ జాను హ్యూఎటు గారు మెనపాపేమియాకు చేరి రని అధికారులు తెలిపిరి.

కావలెను

మా గ్రంథములకు చందాదారులకు చేర్చు యేజెంట్లకు కాళ్ళపైపు కమిషను యియ్యబడును. వివరములకు అర్థకా పోస్టుచీట్లు పంపుడు.

1370 మా నేజరు, కలాభివరసి, గాయకరం, రామచంద్రపురం పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

30! పాత్వపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాపదములు.

లోకానుయహార కస్తూరిమాత్రల నివృత్తినను పరికింపుడు.

ప్రతి వర్సరమునకు లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నవి.

ఇండియావారు మూలము కాక; బర్మా, సిహాకో, మలియన్, గోవా, ఫీజి, బెలెండో, ఈస్ట్రేలియా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాపదమును, తువరంగింపుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకానుయహార" కస్తూరి మూల సీసా వియింటు సున్నయెడల, మాటికి వైద్యుల నకుయమును, విశీలించి, మొరపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

కీరలము, కీరవారము, అశ్వరము, పార్వనారము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, వర్ష, గజము పోషి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు నాసేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపద ప్రసవనో హస్త్యరముగా పోయి నులులు గలుగును.

వైద్యులలో సహకరించు లగువట్టియు నుడయొగక తయారగు కర్మాటక మూలికలనుండియే యావధములను తయారు చేయుచుందురు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసానుకు రూ. 10000; చూచి నీసికొనవలెను.

యవపాపిపరము, ప్రతిసీసాతో నూటి ముందును. 250 మూత్రమున్న సీసా రీజులు, మూత్రము.

రి సీసాల లోకనారి తెప్పించుకొని యింకా ఖర్చుకోవలెను మా 1-2-0 రి సీసా లోకనారి కొనిన 2-14-0 రి సీసా లోకనారి కొనిన 1-10-0

సమస్త రోగములకు ముద్రణ ఇయ్యవలెను మరియు సిద్ధాపదములు కొరకును.

ప్రతి సీసావారున వైద్యులకాళ్ళపైపు